

GH. GHEORGHIU - DEJ

30 DE ANI DE LUPTĂ A PARTIDULUI SUB STEAGUL LUI LENIN ȘI STALIN

EDITURA PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

GH. GHEORGHIU-DEJ

GH. GHEORGHIU-DEJ
SECRETAR GENERAL AL COMITETULUI CENTRAL
AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

30 DE ANI DE LUPTĂ A PARTIDULUI SUB STEAGUL LUI LENIN ŞI STALIN

Raport prezentat în ziua de 8 Mai la adunarea solemnă în cinstea celei de a 30-a aniversări a întemeierii Partidului Comunist din România.

1951

EDITURA PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

Tovarăşi şi tovarăşe,

Sărbătorim azi un eveniment măreţ în viaţa clasei muncitoare şi a poporului nostru: aniversarea a 30 de ani dela înfiinţarea Partidului Comunist din România.

Din împuternicirea Comitetului Central al partidului, vă felicit cu prilejul acestei glorioase aniversări şi urez poporului nostru muncitor noi victorii, sub conducerea încercatului nostru partid. *(Aplauze puternice, strigate: Traiască Partidul Muncitoresc Român, inițiatorul, organizatorul şi făuritorul victoriilor noastre!)*

Dragostea fierbinte de popor, conştiinţa că luptă pentru cauza înaltă a eliberarii oamenilor muncii din ţara noastră de sub jugul exploatării şi asupririi, a dat comuniştilor din România o tărie şi o hotarîre care n'au putut fi frânte nici de cea mai sălbatică teroare a regimului burghezo-moşieresc, a Siguranţei şi a Gestapoului. Nici torturile şi schingiuirile la care erau supuşi comuniştii în beciurile poliţiei şi Siguranţei, nici regimul de exterminare fizică şi de sistematica presiune morală din ocne şi temniţe, nici procesele monstruoase şi nici plutoanele de execuţie n'au putut abate partidul nostru dela lupta revoluţionară pentru cauza dreaptă a eliberarii clasei muncitoare, pentru libertatea şi fericirea poporului, pentru independenţa naţională a Patriei, pentru socialism.

Izvorul nesecat al forței partidului nostru este fidelitatea sa nestrămutată față de atotbiruitoarele idei ale lui Marx, Engels, Lenin și Stalin.

Partidul nostru a putut face față celor mai grele încercări și a mers înainte prin furtunile anilor de ilegalitate datorită încrederii în triumful cauzei proletariatului pe care i-au insuflat-o slăvitul Partid Bolșevic și genialele învățături ale conducătorului comunismului mondial — tovarășul Stalin.

Sărbătorind victoriile istorice repurtate de poporul nostru muncitor după eliberarea țarii de către invincibila Armată Sovietică, datori suntem să cinstim memoria eroilor căzuți în lupta pentru libertatea și fericirea poporului: Ștefan Gheorghiu, Ilie Pintilie, Pavel Tcacenco, Bela Brainer, Petre Gheorghe, Constantin David, Spiridon Vrânceanu și alții. Amintirea luminoasei lor vieți, a devotamentului și spiritului lor de abnegație trebue să fie exemplu și îndemn în lupta pentru consolidarea succeselor noastre, pentru întărirea Republicii împotriva dușmanilor interni și dușmanilor de moarte ai păcii și libertății popoarelor, imperialiștii americani și englezi.

Glorie veșnică eroilor și martirilor comuniști, care și-au dat viața pentru fericirea poporului nostru, pentru libertatea și independența Patriei, pentru socialism !

Tovarăși,

Aniversarea a 30 de ani de luptă a partidului constitue pentru membrii de partid și pentru oamenii muncii fără partid un prilej de a studia cursul desvoltării mișcării noastre muncitorești și a trage învățăminte din succesele, greșelile și lipsurile ei.

Partidul Comunist din România este rezultatul unui proces îndelungat de desvoltare istorică a poporului nostru, rezultatul luptei sale de veacuri pentru eliberarea socială și națională, continuate și ridicate pe o treaptă superioară de mișcarea muncitorească revoluționară.

In perioada desvoltării capitaliste a României, burghezia a căzut la înțelegere cu moșierimea pentru a înnăbuși lupta poporului. La baza acestei înțelegeri stătea menținerea marii proprietăți moșierești asupra pământului, ceeace a determinat păstrarea unor puternice rămășițe feudale în economia noastră și înapoierea economică și socială a țării. Acest caracter specific al evoluției României a adus suferințe înzecite clasei muncitoare și țărănimii muncitoare.

Exemplul țării noastre confirmă pe deplin cuvintele marelui Lenin, care spunea : „Este în avantajul burgheziei să se sprijine pe unele rămășițe ale trecutului împotriva proletariatului, de pildă pe monarhie, pe armata permanentă etc. Pentru burghezie este avantajos ca revoluția burgheză să nu mături prea hotărît toate rămășițele trecutului, ci să mai lase unele din ele, astfel ca această revoluție să nu fie pe deplin consecventă, să nu meargă până la capăt, să nu fie hotărîtă și necruțătoare"[1].

Ii revenea deci proletariatului din România, încă dela sfârșitul secolului al XIX-lea, sarcina istorică de a duce societatea înainte, sarcina de a fi conducătorul și călăuzitorul transformărilor necesare în direcția burghezo-democratică pe cale revoluționară.

In acea vreme, centrul mișcării revoluționare se mutase din Apusul Europei în Rasaritul Europei. Deaceea, începând cu crearea primelor cercuri muncitorești, *cursul întregii desvoltări a mișcării noastre muncitorești este influențat de cursul mișcării revoluționare din Rusia,* despre care Friedrich Engels spunea încă în 1882 că ea reprezintă „detașamentul de avangardă al mișcării revoluționare din Europa"[2].

In condițiile trecerii capitalismului în stadiul impe-

---

[1] V. I. Lenin: „Două tactici ale social-democrației în revoluția democratică", ed. P.M.R. 1950, ediția a II-a, pag. 51.

[2] Marx-Engels: „Manifestul Partidului Comunist", ed. P.M.R. 1950, ediția a III-a, pag. 10.

rialist, ale creşterii mişcării muncitoreşti şi ascuţirii luptei de clasă în ţara noastră, se impunea crearea unui partid unic şi centralizat al clasei muncitoare, în stare să-şi asume conducerea mişcării revoluţionare.

Vechiul partid socialist, desorganizat în urma trădării „generoşilor", elemente burgheze din conducerea partidului, era dominat de ideologia oportunistă a Internaţionalei a II-a.

O influenţă nefastă a exercitat asupra mişcării muncitoreşti din România concepţia neo-iobăgistă a lui Dobrogeanu-Gherea. Deşi la începuturile activităţii sale a formulat platforma de revendicări general-democratice a cercurilor muncitoreşti, iar în activitatea sa pe tărâmul criticii literare a combătut concepţiile ideologilor reacţiunii (Maiorescu şi alţii), Gherea aduce în sânul partidului socialist idei menşevice, oportuniste, criticate şi nimicite la vremea lor de Lenin.

Subapreciind desvoltarea şi capacitatea de luptă a forţelor revoluţionare în ţările înapoiate, Gherea propovăduieşte o teorie putredă şi antiproletară, de esenţă menşevică, potrivit căreia în aceste ţări „venirea la guvern a partidului socialist... va fi posibilă numai după ce socialismul va invinge definitiv în Occidentul Europei". Gherea nu vedea că proletariatul din România, deşi reprezenta o minoritate numerică, era clasa în desvoltare, clasa de viitor spre care trebuiau să se orienteze marxiştii. Gherea reia concepţia tactică mic-burgheză a menşevicilor, pe care Lenin o caracterizase drept „tactica de transformare a proletariatului într'o jalnică anexă a claselor burgheze"[1], susţinând că burghezia este aceea căreia îi revine sarcina de a rezolva problema ţărănească şi de a fi hegemonul în revoluţia burghezo-democratică. Străin de marxismul revoluţionar, Gherea, ca şi social-democraţii din Europa Occidentală, considera ţărănimea ca un element individualist, reacţionar, ignorând imensele rezerve de energie revoluţionară ale ţărănimii apăsate de jugul moşieresc, ca şi ideea fundamentală a marxism-leninismului care spune că alianţa dintre proletariat şi ţărănime este o condiţie principală a victoriei revoluţiei proletare.

Concepţiile oportuniste ale lui Gherea au exercitat o influenţă dominantă asupra conducerii partidului socialist, după care şi-au prelungit influenţa nefastă şi în partidul comunist, fiind nimicite abia la Congresul al V-lea al partidului nostru, în anul 1932.

Desvoltarea industriei la începutul secolului al XX-lea, accentuarea pătrunderii capitalului străin în principalele ramuri ale economiei au ca urmare o tot mai mare aservire economică şi politică a României de către ţările imperialiste, intensificarea exploatării capitaliste a proletariatului, împletită cu o sângeroasă exploatare de către moşieri şi arendaşi a ţărănimii, oprimată şi redusă la cea mai neagră mizerie. Ascuţirea contradicţiilor de clasă provocată de această situaţie, ca şi impulsul revoluţiei ruse din 1905, a aprins vâlvătaia marilor răscoale ţărăneşti din 1907.

În aceste împrejurări, proletariatul din România, tânăr, cu o conştiinţă de clasă slab desvoltată, lipsit de un partid politic revoluţionar cu o ideologie marxistă, nu putea uni lupta sa împotriva exploatării capitaliste cu lupta ţărănimii.

Innecate în sângele a peste 11.000 de ţărani de sălbatica represiune a burgheziei şi moşierimii, sate întregi fiind rase cu tunul de pe faţa pământului, răscoalele ţărăneşti au arătat marile energii revoluţionare din sânul ţărănimii. Totodată răscoalele au arătat falsitatea teoriilor despre caracterul reacţionar al ţărănimii, ale conducătorilor social-democraţi şi ale lui Gherea, care, luând atitudine publică contra răscoalei, au desvăluit cât de adânc se scufundaseră în mlaştina oportunismului.

Împotriva poziţiei oportuniste a conducătorilor socialişti se ridica elemente revoluţionare din rândurile

[1] V. I. Lenin: „Două tactici ale social-democraţiei în revoluţia democratică", ed. P.M.R. 1950, ediţia a II-a, pag. 107.

muncitorimii din Paşcani, Valea Prahovei, Galaţi şi alte părţi, în frunte cu Ştefan Gheorghiu, care sprijină cauza dreaptă a ţărănimii, tipăresc şi răspândesc manifeste, organizează demonstraţii de protest împotriva arestării şi masacrării ţăranilor răsculaţi.

In anii premergători primului război mondial şi în timpul războiului au loc o serie de acţiuni muncitoreşti, şi îndeosebi eroica manifestaţie a muncitorilor din Galaţi din ziua de 13 Iunie 1916. Sângeroasa reprimare a demonstraţiei dela Galaţi şi asasinarea celor nouă muncitori în frunte cu Spiridon Vrânceanu şi Pascal Zaharia, departe de a intimida pe muncitorii revoluţionari, a fost semnalul unor puternice demonstraţii de protest la Bucureşti, Ploieşti, Brăila etc., al unei greve a 15.000 de muncitori, urmate de o demonstraţie la Galaţi, care au constituit afirmarea voinţei proletariatului de a se manifesta ca o forţă politică independentă şi a se opune războiului imperialist, după exemplul eroicului proletariat rus.

Tovarăşi,

Perioada 1917—1923 este perioada avântului revoluţionar care a luat naştere în toată lumea în urma victoriei de însemnătate istorică mondială a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie. Rupând lanţul mondial al imperialismului şi deschizând epoca revoluţiilor proletare, Revoluţia din Octombrie a fost imediat urmată de puternice lupte revoluţionare în toată lumea.

Victoria revoluţiei proletare în Rusia, răspândirea în masse a lozincilor luptei pentru pace, împotriva războiului imperialist, pentru puterea muncitorească-ţărănească, pământ ţăranilor, au dus la creşterea valului de lupte revoluţionare în România.

Un mare număr de muncitori şi ţărani români în haine soldăţeşti fraternizează cu Armata Roşie şi formează la Odesa, Poltava, Chiev unităţi revoluţionare româneşti, care luptă împotriva forţelor contrarevoluţiei.

Imediat după încheierea armistiţiului şi retragerea trupelor germane, se desfăşoară în Bucureşti puternice lupte greviste ale ceferiştilor, metalurgiştilor, muncitorilor şi muncitoarelor dela Regie, şi ale tipografilor, împotriva cărora guvernul burghezo-moşieresc organizează odiosul măcel dela 13 Decembrie 1918.

Ca urmare a Revoluţiei din Octombrie, în sânul partidului socialist din România, ca şi în alte partide socialiste, s'a ascuţit lupta ideologică între elementele revoluţionare şi cele oportuniste, elementele revoluţionare organizându-se în grupuri comuniste.

Sub conducerea grupurilor comuniste, grevele ceferiştilor, petroliştilor, setebiştilor etc. capătă caracterul unor greve politice de massă. In fruntea grupurilor comuniste se aflau conducători încercaţi ai partidului nostru, tovarăşii Ana Pauker, Vasile Luca *(aplauze puternice)*, precum şi neuitaţii luptători revoluţionari Pavel Tcacenco, Ivănuş, Leonte Filipescu şi alţii.

Grupurile comuniste chemau la lupta împotriva regimului de foamete şi mizerie la care era supus proletariatul de exploatatorii capitalişti, împotriva stării de asediu, împotriva măsurilor represive guvernamentale şi evacuărilor forţate de sedii muncitoreşti. Grupurile comuniste şi celelalte elemente revoluţionare demascau totodată planurile criminale de intervenţie contra tinerei Puteri Sovietice, cotropirea Basarabiei de către burghezia şi moşierimea română, planurile de transformare a României într'un pion al politicii antisovietice.

Grupurile comuniste au organizat greve şi au răspândit manifeste împotriva intervenţiei săvârşite din ordinul imperialiştilor, de guvernul burghezo-moşieresc al României, pentru înnăbuşirea revoluţiei din Ungaria.

Sub semnul acestor lozinci de luptă, grevele politice de massă şi demonstraţiile muncitoreşti din anii 1918—1919 cresc în amploare şi culminează cu greva generală din 1920, care cuprinde aproape întregul proletariat din România.

In aceste împrejurări, când clasa muncitoare din România, însuflețită de exemplul eroicului proletariat rus, își afirma cu o vigoare deosebită voința de luptă împotriva exploatării capitaliste, iar guvernul burghezo-moșieresc, sub presiunea grevei generale, se vedea silit să satisfacă o serie de cerințe ale greviștilor, pregătindu-se totodată de represiune, bonzii și șefii social-democrați trădează proletariatul și, comunicând greviștilor „să stea liniștiți acasă", fac posibilă reprimarea sângeroasă a grevei de către călăul Averescu, aflat în slujba capitaliștilor și moșierilor.

Experiența grevei generale din 1920 a arătat mai mult ca oricând proletariatului din România necesitatea de a avea în fruntea sa un partid politic revoluționar, marxist-leninist, capabil să-l conducă în lupta pentru răsturnarea puterii burgheziei și moșierimii.

Totodată ea a accentuat lupta politică și ideologică în sânul partidului socialist, unde grupurile comuniste câștigă teren în favoarea afilierii la Internaționala Comunistă, reușind să înfrângă tezele oportuniste și reformiste ale reprezentanților curentului socialist de dreapta și ai curentului centrist, revoluționar în vorbe și trădător în fapte.

Intr'un manifest scos imediat după greva generală din 1920, un grup de comuniști caracteriza astfel poziția lașă, oportunistă a partidului socialist: „un partid de paie, fără program, fără tactică, fără disciplină, fără puterea de a da educație revoluționară marilor masse de muncitori"[1].

Intr'un manifest semnat de Comitetul Central al grupurilor comuniste din partidul socialist, se spune: „Din greșelile făcute, noi trebue să tragem învățăminte pentru viitor... Partidul socialist trebue transformat într'un *puternic partid politic comunist...*

[1] „Documente din istoria Partidului Comunist din România", ed. P.M.R. 1951, pag. 17–18.

Trăiască Partidul Comunist din România!
Trăiască dictatura proletariatului!"[1].

In urma muncii de clarificare politică și ideologică duse de grupurile comuniste, majoritatea secțiilor partidului socialist aderă la ideea afilierii la Internaționala Comunistă și la principiile leninismului, însușindu-și ideea dictaturii proletariatului, a construirii partidului pe baza învățăturii leninist-staliniste asupra partidului de tip nou și a experienței Partidului Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice.

Convocat pentru ziua de 8 Mai 1921 la București, Congresul general al partidului socialist a votat în ziua a 5-a (13 Mai), cu o majoritate zdrobitoare, înființarea Partidului Comunist din România și afilierea la Internaționala a III-a. *(Aplauze puternice, îndelung repetate.)*

Crearea Partidului Comunist din România a constituit o victorie istorică a leninismului împotriva oportunismului și reformismului în mișcarea muncitorească din România.

Partidul Comunist s'a plămădit în focul marilor lupte de clasă din România anilor 1918—1919—1920, în focul avântului revoluționar produs în țara noastră de victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Congresul din 1921 a adoptat o serie de moțiuni prin care exprima credința sa față de cauza internaționalismului proletar, proclamând că vede în eroicul proletariat rus „avangarda proletariatului mondial" și trimițând un salut de solidaritate Internaționalei Comuniste, îndrumată de Lenin și Stalin.

Rupând cu poziția național-șovină pe care o luase conducerea partidului socialist față de războiul imperialist, Congresul din 1921 a luat poziție pentru pace contra războiului imperialist, pentru apărarea revoluționară a Patriei Socialismului — Republica Sovietică.

[1] Ibid., pag. 19, 20.

Puțin timp după congres, bonzii social-democrați, demascați ca trădători ai clasei muncitoare și alungați din partid, sparg unitatea proletară și înjghebează un partid social-democrat, care-și va juca rolul de agentură a burgheziei în sânul clasei muncitoare.

In ciuda faptului că majoritatea congresiștilor sunt arestați și li se înscenează monstruosul proces cunoscut sub numele de „Procesul din Dealul Spirii", conducerea comunistă organizează luptele greviste dintr'o serie de fabrici și transformă Uniunea Tineretului Socialist în _Uniunea Tineretului Comunist_, organizația revoluționară, marxist-leninistă, a tineretului muncitor din România, vlăstarul și rezerva partidului comunist.

In Octombrie 1922 are loc Congresul al II-lea al Partidului Comunist din România, care, pe lângă clarificarea unor probleme politice generale și stabilirea sarcinilor de luptă ale comuniștilor în sindicate, în massa femeilor și tineretului, *a întocmit statutul provizoriu al Partidului Comunist din România pe baza tezelor și hotărîrilor Internaționalei Comuniste.* Călăuzindu-se de învățătura lui Lenin și Stalin asupra bazelor organizatorice ale partidului de tip nou, statutul stabilea organele superioare și inferioare ale partidului, relațiile dintre organele de partid și membrii de partid potrivit centralismului democratic, definea calitatea de membru de partid și fixa ca datorii ale membrilor de partid: a lupta în cadrul hotărîrilor partidului pentru răspândirea ideilor comuniste, a lua parte la adunările, manifestările și toate acțiunile partidului, a plăti cotizația, a păstra cinstea proletară, a da exemplu de devotament de clasă și a executa însărcinările primite dela partid.

Având neconteniț ca model Partidul Comunist (bolșevic) al Uniunii Sovietice, partidul nostru a dus o luptă permanentă pentru a introduce în organizațiile sale principiile organizatorice leniniste.

* * *

Tovarăși,

In perioada următoare dintre 1923—1929, perioada de stabilizare relativă a capitalismului, burghezia și moșierimea trec la contraofensivă și reușesc, cu sprijinul trădătorilor reformiști, să stăvilească avântul revoluționar al masselor muncitoare. Scizioniștii social-democrați trec la spargerea sindicatelor muncitorești, pentru a împiedica lupta unită a clasei muncitoare împotriva exploatării capitaliste.

Deslănțuind atacul împotriva libertăților cetățenești și cuceririlor clasei muncitoare, reacțiunea română încearcă să decapiteze mișcarea muncitorească, scoțând Partidul Comunist din România înafara legilor. Partidul comunist își reorganizează activitatea pe baze noi, trece în adâncă ilegalitate și, învățând din marea experiență a Partidului Bolșevic, care a știut să îmbine cu măiestrie munca ilegală cu munca legală, luptă în această perioadă pentru a apăra interesele clasei muncitoare împotriva ofensivei patronale.

Congresul al III-lea al Partidului Comunist din România, care a avut loc în 1924, demascând prefacerea României într'o colonie a imperialismului anglo-franco-american, a atras atenția partidului asupra însemnătății sarcinii de a conduce lupta zilnică a masselor muncitoare împotriva șomajului și înăspririi exploatării în fabrici și uzine. Congresul cerea partidului să organizeze și să conducă lupta zilnică a țăranilor împotriva exploatării și silniciei moșierești și lupta minorităților asuprite împotriva desnaționalizării, împotriva asupririi economice, politice și culturale. Congresul al III-lea a stăruit în mod deosebit asupra problemelor organizatorice ale partidului, stabilind că „centrul de greutate al muncii politico-organizatorice a partidului trebue să fie mutat în celulele de fabrică"[1]. S'a pus astfel capăt unei

[1] „Documente din Istoria Partidului Comunist din România", ed. P.M.R. 1951, pag. 55.

practici organizatorice a partidelor Internaționalei a II-a, care, socotind lupta parlamentară ca principala formă de activitate politică, puneau accentul pe circumscripția electorală.

Inarmat cu hotărîrile Congresului al III-lea, partidul conduce puternicele mișcări greviste din Valea Mureșului, Arad, București etc. și luptă pentru a imprima acțiunilor țărănimii din 1926, 1927, 1928 împotriva poverilor fiscale și a executărilor silite, împotriva învoielilor de batjocură încheiate de uneltele moșierești, caracterul unor acțiuni organizate și a făuri în focul acestor lupte alianța muncitorilor cu țărănimea.

Congresul al IV-lea al Partidului Comunist din România, ținut în 1928, în împrejurările când imperialiștii mondiali începuseră — cu ajutorul burgheziei și moșierimii române — transformarea României într'un cap de pod al războiului contra U.R.S.S., a pus în fața partidului problema organizării luptei împotriva pregătirilor de război și a cerut partidului să lege lupta zilnică a muncitorilor și țăranilor contra exploatării capitalisto-moșierești cu lupta contra pregătirii războiului antisovietic.

O altă rezoluție a congresului cerea partidului să lupte pentru întărirea sindicatelor unitare și pentru consolidarea opoziției roșii revoluționare în sindicatele reformiste, având ca obiectiv unificarea mișcării sindicale sub conducerea ideologică a partidului comunist. Aplicând această directivă, organizațiile de partid își intensifică activitatea în sindicate, pregătind mobilizarea muncitorimii împotriva ofensivei patronale.

Călăuzindu-se de învățătura marxist-leninistă că social-democrația este principalul sprijin social al burgheziei în sânul clasei muncitoare și că lupta împotriva exploatării este de neconceput fără lupta împotriva social-democratismului, partidul nostru a luptat neîntrerupt împotriva influențelor oportuniste și reformiste din sânul clasei muncitoare, ca și din rândurile proprii ale

partidului, pentru demascarea și izolarea de massă a bonzilor social-democrați.

Congresul sindicatelor unitare, desfășurat în 1929 la Timișoara sub directa conducere a partidului nostru, a chemat la luptă massele proletare pentru respingerea ofensivei patronale de aruncare a crizei economice pe spinarea muncitorimii și pentru ieșirea revoluționară din criză. Prin glasul tovarășului Vasile Luca, partidul nostru a chemat pe oamenii muncii la organizarea unor largi acțiuni de massă, arătându-le că fără luptă împotriva capitalului, împotriva statului burghezo-moșieresc și fără cucerirea puterii, proletariatul nu poate obține o reală îmbunătățire a situației sale economice. In ciuda sălbaticei terori deslănțuite de guvernul național-țărănesc împotriva Congresului dela Timișoara, acesta a fost urmat de o serie de acțiuni in frunte cu eroica grevă a muncitorilor mineri dela Lupeni, care au arătat creșterea spiritului de luptă al clasei muncitoare.

Sfârșitul perioadei de stabilizare relativă a capitalismului și apropierea crizei economice determină noi manevre din partea burgheziei.

Văzând creșterea nemulțumirilor în masse și faptul că șefii reformiști — compromiși în ochii masselor ca agenți ai burgheziei — nu mai dispuneau de influența politică necesară pentru a putea abate proletariatul dela lupta împotriva exploatării, burghezia creează organizații fasciste diversioniste, pe care le contrapune mișcării muncitorești. Garda de Fier, creată și subvenționată de burghezie, acționează ca o organizație fascistă de șoc împotriva clasei muncitoare și poporului, ca agentură plătită a Gestapo-ului, instruită anume pentru a sparge grevele și a organiza pogromuri diversioniste, educată în spiritul sălbăticiei rasiste, al crimei și trădării intereselor naționale ale poporului român.

Tocmai în aceste împrejurări, când partidul trebuia să fie mai unit ca oricând, dușmanul de clasă reușește să provoace în partid — criminală luptă fracționistă fără

de principii, care slăbeşte rândurile partidului şi-l duce la un pas de lichidare. Grupurile fracţioniste antipartinice trec la spargerea organizaţiilor revoluţionare şi deconspiră în faţa Siguranţei cadrele cinstite revoluţionare.

Elementele fracţioniste antrenau în acelaş timp activul de partid în acţiuni răzleţe, care duceau la distrugerea cadrelor şi la transformarea partidului într'o sectă ruptă de massă.

Această stare de lucruri se datora în mare măsură prezenţei în conducerea partidului a unor elemente nepartinice, stăpânite de mentalitate mic-burgheză şi spirit de aventură, care ţineau departe de posturile de răspundere elementele proletare, sănătoase. Pe de altă parte, ea se datora faptului că în partid existau încă serioase rămăşiţe oportuniste social-democrate în probleme politice, ideologice şi organizatorice.

Mai târziu, unele elemente, care au avut rolul conducător în luptele fracţioniste, au fost demascate ca duşmani ai clasei muncitoare, legaţi de trădătorii troţchişti.

Frământările fracţioniste au abătut partidul un timp dela preocuparea sa firească de organizator şi conducător al luptei clasei muncitoare şi poporului român, au descoperit partidul în faţa duşmanului de clasă şi au izolat partidul de masse, primejduind de moarte însăşi existenţa sa.

In aceste împrejurări grele, partidul nostru a primit un mare ajutor politic din partea Comitetului Executiv al Internaţionalei Comuniste, care a chemat partidul să lichideze lupta fracţionistă, să restabilească unitatea partidului, să pună capăt sectarismului şi să desfăşoare o largă muncă politică de massă pentru a atrage într'un singur şuvoi revoluţionar massele largi proletare, massele ţărăneşti şi massele naţionalităţilor asuprite.

Primind acest ajutor frăţesc, internaţionalist, al Cominternului, partidul nostru a sfărâmat fracţiunile antipartinice, s'a întărit şi s'a pregătit de noi lupte.

* * *

Tovarăşi,

Refăcându-şi unitatea de luptă, partidul comunist ia în mâinile sale conducerea marilor lupte muncitoreşti din perioada crizei economice care a bântuit în anii 1929—1933.

Aceste lupte au loc în condiţiile în care Uniunea Sovietică obţinea victorii hotărîtoare pe frontul construcţiei socialismului, în timp ce lumea capitalistă era cuprinsă de o criză economică de o amploare fără precedent, în condiţiile în care burghezia căuta o ieşire din criza economică, pe de o parte pe calea înfrângerii clasei muncitoare, prin instaurarea dictaturii fasciste, iar pe de altă parte pe calea deslănţuirii războiului.

In aceste împrejurări are loc *Congresul al V-lea al Partidului Comunist, din Ianuarie 1932, care a constituit un moment de cotitură în viaţa partidului nostru.* Congresul a făcut pentru prima dată o analiză profundă a perspectivelor mişcării revoluţionare din România, criticând toate abaterile şi devierile dela linia leninist-stalinistă şi risipind confuziile ideologice din partid. Subliniind că în România există toate contradicţiile sistemului capitalist, înăsprite ca urmare a înapoierii economice a ţării şi ca urmare a altoirii formelor celor mai înalte ale proprietăţii şi exploatării capitaliste (carteluri, trusturi) cu formele precapitaliste şi cu resturile feudale din agricultură, congresul ajungea la concluzia că *România este unul dintre inelele slabe din lanţul statelor imperialiste.*

Totodată congresul arăta că „România se află la marginea lumii capitaliste şi se învecinează direct cu ţara care construeşte socialismul", ceeace „determină ca România, alături de Polonia fascistă, să fie unul din

cele mai importante inele ale războiului imperialist contrarevoluționar, organizat de imperialismul internațional contra U.R.S.S."[1].

Apreciind importanța momentului istoric în care s'a întrunit, congresul și-a pus ca sarcină să dea răspuns problemelor fundamentale ale mișcării revoluționare din România, să consolideze unitatea rândurilor partidului și să înarmeze ideologicește partidul în vederea luptelor mărețe care stăteau în fața sa.

Congresul a respins teoria burghezo-liberală a neoiobăgiei, ca și teza sectaristă „de stânga" după care România stă nemijlocit în fața revoluției proletare, indicând că România se găsește „în fața desăvârșirii revoluției burghezo-democratice, că sarcina acestei revoluții constă în *a doborî cu forța puterea de stat burghezo-moșierească și de a stabili dictatura revoluționară democratică a proletariatului și a țărănimii*"[2].

Călăuzindu-se de tezele desvoltate de Lenin în geniala sa lucrare „Două tactici ale social-democrației în revoluția democratică", congresul arăta că „hegemonul acestei revoluții poate să fie numai proletariatul, care se sprijină la țară pe elementele proletare și semiproletare, duce după sine ca aliat păturile sărace și principalele pături mijlocașe ale țărănimii și care se luptă cu burghezia sătească (chiaburimea) pentru conducerea masselor principale ale țărănimii"[3].

Congresul arăta că atât condițiile obiective social-economice ale acestei revoluții și particularitățile forțelor motrice ale revoluției, cât și situația internațională, creează condiții pentru trecerea rapidă dela desăvârșirea revoluției burghezo-democratice la revoluția proletară, socialistă.

Congresul a constatat un șir de succese dobândite

[1] „Documente din Istoria Partidului Comunist din România", ed. P.M.R. 1951, pag. 108.

[2] Ibid., pag. 109.

[3] Ibidem.

de partid după lichidarea frământărilor fracționiste și a atras atenția asupra unor neajunsuri și slăbiciuni pe care partidul trebue să le învingă pentru a-și putea îndeplini cu succes sarcinile sale istorice.

Congresul a atras atenția asupra faptului că etapa de desvoltare a avântului revoluționar din România se caracterizează prin desvoltarea și creșterea simultană a luptei de clasă a proletariatului, a țărănimii, a luptei național-revoluționare și a mișcării micii burghezii orășenești, subliniind rămânerea în urmă a muncii partidului față de ascuțirea luptei de clasă.

Congresul a pus în fața partidului sarcina de a întări organizațiile din centrele industriale și a atras atenția asupra necesității unei cotituri hotărîte a întregului partid în ceeace privește munca în sânul massei țărănești. Congresul a stabilit că sarcina cea mai importantă a partidului este crearea alianței de luptă a muncitorilor și țăranilor sub hegemonia proletariatului și conducerea luptei masselor țărănești pentru nevoile imediate ale țărănimii muncitoare și pentru „rezolvarea revoluționară a problemei țărănești".

Ca indicație fundamentală strategică, Congresul al V-lea a cerut partidului să-și îndrepte lovitura principală împotriva social-democrației și aripii ei așa zise „de stânga", ghelerteriste, ca principal sprijin social al burgheziei în rândurile clasei muncitoare, și împotriva național-țărăniștilor și grupurilor așazise „de stânga", ca cel mai puternic și mai periculos dușman al revoluției la țară.

În legătură cu ascuțirea contradicțiilor pe arena internațională, congresul punea în centrul atenției partidului sarcina de luptă contra pregătirilor războiului antisovietic și sublinia că „războiul contra U.R.S.S. va fi totodată războiul nemilos contra masselor muncitoare din România însăși" și că „partidul va putea să mobilizeze massele cele mai largi la lupta contra acestui pericol numai atunci când va ști să explice

acestor masse că, apărând U.R.S.S., ele se apără totodată pe ele însele, apără interesele lor zilnice, interesele lor vitale și istorice...".

Insemnătatea istorică a Congresului al V-lea constă în faptul că el a stabilit principiile organizatorice, ideologice, strategice și tactice ale partidului în lumina învățăturii leninist-staliniste și a experienței bolșevismului

* * *

Tovarăși,

Anul 1932 — anul culminant al crizei economice — a fost marcat în țara noastră de noi pași făcuți de clasele stăpânitoare pe calea totalei înrobiri economice și politice a României de către capitalul anglo-franco american.

Intr'o rezoluție a Comitetului Central al Partidului Comunist din România se spunea:

„Capitalul anglo-francez, și în special cel englez, socotește că în momentul de față partidul național-țărănesc reprezintă mai bine interesele lui în România și ar fi mai în măsură — având încă „popularitate" în masse — să liniștească massele muncitoare în vederea exploatării lor și a pregătirilor de război contra U.R.S.S.".

Guvernul Maniu-Vaida s'a străduit într'adevăr să execute cu mult zel sarcina ce i se încredințase. Vânzarea principalelor bogății ale țării, concesionarea celor mai de seamă surse de venit național unor trusturi străine, încheierea unor contracte scandaloase cu oameni de afaceri americani, englezi etc., sunt încununate de aplicarea faimosului „plan dela Geneva", *care instituia un control străin direct asupra bogățiilor țării și treburilor Statului Român*. Printre primele măsuri luate de controlorii străini sunt: concedierea a 30 la sută din salariați, aplicarea a trei curbe de sacrificiu care să scadă cu 60 la sută salariile funcționarilor publici, și alte noi poveri

¹ Ibid., pag. 110

aruncate pe spinarea salariaților. Aplicarea acestor măsuri a dus la creșterea șomajului, la adâncirea mizeriei masselor de muncitori și țărani.

Singurul partid care chema massele muncitoare, vlăguite și înfometate, să se unească și să se ridice la lupta pentru pâine, pace și libertate, împotriva înrobirii economice a țării, împotriva transformării României într'un cap de pod al războiului antisovietic, a fost Partidul Comunist din România.

Hotărîrile ședințelor plenare din Aprilie și Octombrie 1932 ale Comitetului Central al Partidului Comunist din România orientau partidul cu toate forțele spre organizarea și mobilizarea la luptă a muncitorimii ceferiste, trasând linia de îmbinare a luptei pentru revendicările economice imediate, cu lupta împotriva fascismului și războiului, precum și tactica de realizare a frontului unic de jos și de alegere a comitetelor de acțiune, peste capul și împotriva bonzilor reformiști.

Aplicând linia elaborată de Comitetul Central, partidul a organizat și condus luptele muncitorilor ceferiști și petroliști, care au culminat cu grevele din Ianuarie—Februarie 1933. Prin amploarea acestor greve, prin caracterul lor revoluționar combativ, greva dela Grivița luând forma ocupării atelierelor de către muncitori, prin larga mobilizare a masselor muncitoare și a unor pături populare din toată țara la acțiuni de solidaritate cu greviștii, luptele muncitorești din 1933 au înscris o pagină glorioasă în istoria clasei muncitoare și a poporului român.

Cu toată reprimarea sângeroasă a grevei dela Grivița, cu toată teroarea deslănțuită împotriva mișcării muncitorești, măsurile de desființare a organizațiilor sindicale și înscenarea judiciară împotriva conducătorilor grevelor, luptele ceferiștilor și petroliștilor au constituit o manifestare hotărîtă a forței clasei muncitoare împotriva fascismului, lovind în politica de fascizare a țării și de înfeudare a ei față de imperialism, pricinuind

căderea guvernului călăului Vaida și având ca urmare totodată întărirea influenței și legăturilor partidului cu massele, partidul însuși întărindu-se prin intrarea în rândurile sale a elementelor celor mai combative, mai revoluționare, mai călite în focul acestor mari lupte.

Luptele muncitorești din perioada crizei economice 1929—1933, ca și luptele pe care comuniștii le-au organizat în anii următori, au demonstrat că partidul comunist este apărătorul intereselor de zi cu zi ale clasei muncitoare, organizatorul luptei muncitorilor pentru o viață mai bună, împotriva exploatării burghezo-moșierești și înrobirii economice a țării de către imperialiștii mondiali în frunte cu cei americani și englezi.

* * *

Tovarăși,

Instalarea la putere a hitleriștilor în Germania a fost pentru întreaga reacțiune mondială, ca și pentru reacțiunea română, semnalul pentru intensificarea pregătirilor de război. Intregul curs al politicii interne și externe a României arata că cercurile reacționare românești se orientau categoric spre fascism.

In aceste împrejurări, când în fața partidelor comuniste stătea sarcina de a organiza un larg front popular de luptă împotriva fascismului și războiului, partidul nostru creează o serie de organizații de massă legale, pentru a putea desfașura acțiunea de închegare a unui larg front popular antifascist. In această nouă etapă a luptei sale, partidul își intensifică activitatea în sânul țărănimii, al intelectualității progresiste, precum și în rândurile naționalităților conlocuitoare, reușind să organizeze — în ciuda teroarei tot mai bestiale a regimului burghezo-moșieresc — un șir de mișcări greviste, meetinguri și manifestații populare cu caracter antirăzboinic și antifascist.

In 1936—1937 se închiagă un front democratic de

luptă, pe baza propunerilor făcute de partidul comunist, cu Frontul Plugarilor, Madosz-ul, Blocul Democrat și unele organizații ale partidului social-democrat. Acest front acționează cu succes în alegerile parțiale din 1936—1937 dela Mehedinți și Hunedoara, unde, datorită muncii partidului în massa țărănimii, forțele fasciste și reacționare sunt înfrânte de coaliția forțelor democratice.

In scopul de a lovi în partid și în mișcarea antifascistă, burghezia organizează o serie de monstruoase înscenări judiciare. Sub conducerea partidului comunist, aceste procese sunt transformate într'o tribună de demascare a pregătirilor războinice și de chemare a masselor celor mai largi la lupta împotriva fascismului și războiului.

Instaurarea dictaturii regale a lui Carol al II-lea, cu complicitatea conducătorilor partidelor burgheze, este marcată de lichidarea libertăților cetățenești, de introducerea unei Constituții de tip fascist și a altor măsuri fasciste care au înăsprit exploatarea, supunând clasa muncitoare unui regim de teroare polițistă.

Partidul nostru a comis în această perioadă câteva greșeli mari, al căror autor a fost trădătorul Foriș, care se afla pe atunci în conducerea partidului. Astfel partidul a dat cuvânt de ordine elementelor democratice care-l urmau să participe la simulacrul de alegeri organizat de dictatura regală și a lansat lozinca „concentrării forțelor democratice înăuntrul și înafara Frontului Renașterii Naționale", iar când Garda de Fier a devenit pericolul principal, partidul n'a văzut acest pericol și n'a concentrat focul principal asupra acestuia. Deși partidul a revenit peste scurtă vreme asupra acestor greșeli, ele au constituit o piedică pentru organizarea de către partid a unei acțiuni largi și hotărîte de luptă împotriva fascismului și pregătirilor de război.

* * *

Tovarăşi,

După cotropirea de către armatele hitleriste a Austriei, Cehoslovaciei şi Poloniei, Germania hitleristă transformă România şi alte ţări balcanice în avanposturi ale războiului antisovietic.

Aceasta s'a făcut cu complicitatea directă a imperialiştilor americani şi englezi. Astfel, după cum reiese din documentele din arhiva ministerului de externe hitlerist, publicate în U.R.S.S., în cadrul tratativelor secrete ce s'au dus în 1939 la Londra între reprezentantul lui Hitler, Wohltat, şi reprezentanţii cercurilor conducătoare engleze, Wilson şi Baxton, Anglia s'a oferit să respecte pe de-a'ntregul aşa numita „sfera germană de interese" din Europa de Est şi Sud-Est, să renunţe la garanţiile date României şi altor ţări din Estul Europei şi să determine şi Franţa de a renunţa la legaturile ei cu aceste ţări.

Ca urmare a intrarii Românlei în orbita Germaniei hitleriste, este instaurată la putere dictatura fascistă antonesciană.

In documentul intitulat „Punctul nostru de vedere" şi răspândit în 1940, Comitetul Central al partidului prevenea poporul român asupra faptului că dictatura teroristă militaro-gardistă este pregătită să servească drept avanpost unei provocări războinice antisovietice, subliniind că „mai mult ca oricând e nevoie nu numai de vigilenţa poporului muncitor, ci şi de muncă neobosită pentru întărirea relaţiilor frăţeşti cu clasa muncitoare şi popoarele Uniunii Sovietice...". Comitetul Central al partidului arăta că: „Cu uriaşa ei putere militara, economica şi politica, prin unitatea morală şi politica a popoarelor sale în jurul Puterii Sovietice, al Partidului Comunist (bolşevic), al tovarăşului Stalin, şi cu sprijinul revoluţionar al proletariatului din ţarile capitaliste, Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste va fi mai tare nu numai decât oricare stat capitalist, ci şi decât oricare bloc de state capitaliste..." [1].

Ridicându-se împotriva predarii ţării în mâinile imperialismului german fascist, Partidul Comunist din România organizează un şir de demonstraţii de massă îndeosebi la Cluj, Braşov, Timişoara, cuprinzând zeci şi zeci de mii de oameni care manifestează împotriva hitlerismului şi a guvernului antinaţional

* * *

Tovarăşi,

La 22 Iunie 1941 sângeroasa dictatură fascistă a lui Antonescu, sprijinită de regele Mihai şi de Maniu şi Brătianu, împinge România în războiul criminal antisovietic, alături de Germania hitleristă.

Faţă de caracterul acestui război, partidul nostru elaborează linia politica de luptă naţionala antifascistă şi antirazboinica, pe baza căreia se adresează tuturor partidelor şi formaţiilor democratice şi patriotice, pentru realizarea frontului unic naţional al poporului român împotriva jugului hitlerist şi clicii militaro-fasciste a tradatorului Antonescu. Partidul chema pe toţi patrioţii să lupte cu arma în mână împotriva maşinii de război fasciste, să saboteze producţia de război, transporturile de trupe, arme şi muniţii pentru razboiul lui Hitler.

In aceste împrejurări, când reveneau partidului nostru sarcini de răspundere istorică, duşmanul de clasă reuşeşte să dea grele şi dureroase lovituri partidului, cu ajutorul unor elemente trădătoare contrarevoluţionare, în cap cu Foriş, aflate în conducerea partidului Aceşti agenţi imperialişti provoacă arestarea tovarăşilor Teohari Georgescu şi I. Chişinevschi, membri ai Secretariatului Comitetului Central al partidului. Trădatorii desfaşoara o acţiune perfida şi criminala de descom-

[1] „Documente din istoria Partidului Comunist din România", ed. P.M.R. 1951, pag. 310.

punere și lichidare a organizațiilor de partid, predau în mâinile Siguranței și Gestapo-ului cadrele de bază ale partidului și denunță acțiunile de sabotaj și de partizani organizate de comuniști.

Dar chiar în aceste condiții grele, comuniștii, însuflețiți de devotament față de popor și Patrie, au rămas credincioși măreței cauze a lui Lenin și Stalin. Comuniștii și ceilalți luptători antihitleriști erau însuflețiți de eroica luptă a poporului sovietic împotriva hoardelor fasciste, de ordinele de zi ale tovarășului Stalin și de înflăcăratele chemări la luptă împotriva jugului hitlerist pe care le transmitea radio Moscova. Plini de încredere în victoria Uniunii Sovietice, înfruntând teroarea bestială a Gestapo-ului și plutoanele de execuție ale lui Antonescu, ei organizează în uzine și fabrici acte de sabotaj, mobilizează grupe de patrioți împotriva mașinii de război hitleriste, tipăresc și răspândesc presa ilegală și manifeste care chiamă massele la luptă împotriva dictaturii fasciste și războiului, și formează împreună cu organizațiile Frontului Plugarilor, Uniunii Patrioților, Madosz-ului și alte grupuri Frontul Patriotic Antihitlerist. Atâta timp însă cât în conducerea partidului se aflau elemente trădătoare, organizațiile de partid n'au putut organiza o largă mișcare de massă împotriva războiului antisovietic.

La 4 Aprilie 1944 principalele cadre de partid din afară și din închisori și lagăre reușesc să înlăture agentura dușmană din conducerea partidului.

Pătrunderea dușmanilor în interiorul partidului nostru n'a fost un fenomen întâmplător. După demascarea bandei titoiste și a altor agenți imperialiști — Rajk, Costov, Coci-Dzodze, Șling și alții — s'a vădit că serviciile imperialiste de diversiune și spionaj au depus mari eforturi în timpul războiului pentru a-și strecura agenți în conducerea partidelor comuniste.

In lumina experienței mișcării revoluționare, acțiunea partidului dela 4 Aprilie 1944 și demascarea

ulterioară a lui Patrașcanu, care — așa cum s'a dovedit — era strâns legat de agentura dușmană, trebue să fie pentru partidul nostru o chemare la ascuțirea vigilenței revoluționare, pentru a descoperi și a zdrobi la timp elementele dușmănoase strecurate în partid, sau pe acelea care ar încerca să pătrundă în partid.

Tovarăși.

După înlăturarea agenturii dușmane și formarea conducerii provizorii a partidului, lupta forțelor patriotice ia un puternic avânt. Conducerea partidului elaborează planul de doborîre a dictaturii antonesciene și platforma politică de mobilizare a tuturor forțelor democratice pentru realizarea acestui scop.

In timp ce Armatele Sovietice eliberatoare, urmărind trupele hitleriste izgonite de pe teritoriul Uniunii Sovietice, au intrat pe teritoriul României, și când massele muncitoare manifestau tot mai deschis ura și revolta împotriva regimului lui Antonescu și războiului hitlerist, conducerea P.S.D., după repetate refuzuri și tergiversări, a acceptat propunerea partidului nostru de a se încheia Frontul Unic Muncitoresc.

In acest timp, cercurile conducătoare ale partidelor burgheze, în frunte cu Maniu, Brătianu și vechiul lor lacheu Titel Petrescu, continuau să sprijine dictatura fascistă antonesciană, respingeau generosul armistițiu oferit de Uniunea Sovietică și duceau tratative cu imperialiștii americani și englezi prin comandamentul aliat dela Cairo, în speranța că trupele anglo-americane vor invada Balcanii, conform variantei Churchill.

Incă în 1943, după victoria dela Stalingrad și trecerea Armatei Sovietice la ofensivă, burghezia română, cuprinsă de îndoială în victoria lui Hitler și în fața perspectivei eliberării țării noastre de către Armata

Sovietica, își pusese problema: care anume forțe politice vor polariza massele în această situație?

Este interesant de subliniat în această privință că, atunci când s'a instaurat dictatura regală, partidele burghezo-moșierești aveau toate condițiile și posibilitățile de a se opune măsurilor de fascizare a țării, cu atât mai mult cu cât partidul nostru chema în acea vreme toate formațiile politice să întreprindă în comun o asemenea acțiune, cu sprijinul activ al poporului.

Dece au respins politicienii burghezi propunerea partidului nostru?

La această întrebare se poate răspunde că cercurile politice burgheze nu numai că au fost complice, dar au inițiat și sprijinit din toate puterile politica de fascizare a țării, fiind de acord chiar cu măsura de desființare a partidelor politice, cu defăimarea a înseși principiilor democratice burgheze, — în vederea creării în țară a atmosferei fasciste prielnice pregătirii războiului antisovietic, în care vedeau un prilej de îmbogățire a capitaliștilor și moșierilor români și de satisfacere a poftelor lor imperialiste de acaparare de teritorii străine. Manevrând în această direcție, partidele burgheze socoteau în acelaș timp ca în cazul prăbușirii acestei politici vor apare în postura unor „partide prigonite" de fascism, pentru a înșela massele, a le strânge în jurul lor și a le împiedica să se grupeze în jurul partidului comunist — singura forța politică de care se temeau în manevrele lor.

Cred însă că nimeni în țara noastră n'ar putea cita un singur caz în care vreun membru al partidului național-țărănesc sau liberal să se fi aflat în fața plutoanelor de execuție ale dictaturii fasciste.

Un lucru este însă sigur, că atât în timpul dictaturii regale, și, mai accentuat, în timpul dictaturii lui Antonescu, unul din obiectivele de seamă ale aparatului de stat burghez era de a distruge partidul comunist, și, dacă aceasta nu i-ar reuși, să-l lovească în așa măsură

încât multă vreme să nu poată juca rolul de principală forță politică revoluționară, în jurul căreia să se unească toate organizațiile democratice și cele mai largi masse populare.

In lumina acestor fapte, se înțelege dece — după atâția ani dela aruncarea partidelor politice burgheze în lada cu vechituri a istoriei — în 1943, în fața perspectivei înfrângerii Germaniei hitleriste și eliberării țării noastre de către Armata Sovietică, cercurile politice burgheze, în înțelegere cu guvernul Antonescu, scot din ladă figurile conducătorilor partidelor „istorice" și îi prezinta opiniei publice zile în șir în presa fascistă antonesciana drept așa zisi „făuritori ai României moderne".

Prin aceasta, clasele dominante urmăreau să mențină regimul burghezo-moșieresc, să împiedice clasa muncitoare și partidul nostru de a se folosi de condițiile favorabile pe care le-ar crea eliberarea țării de către Armata Sovietică, pentru a conduce lupta maselor populare la doborîrea regimului burghezo-moșieresc.

Acestea erau socotelile burgheziei și moșierimii române. Dar în ce măsură au reușit ele să și le pună în practică, aceasta au arătat-o actul dela 23 August 1944, precum și întreaga desfășurare a evenimentelor de după eliberarea țării.

* * *

Tovarăși,

De o însemnătate istorică pentru țara noastră este ordinul de zi din 1 Mai 1944 al tovarășului Stalin, care spunea:

„România, Ungaria, Finlanda și Bulgaria nu au decât o singură posibilitate de a evita catastrofa: aceea de a o rupe cu Nemții și de a ieși din război. Dar cu greu s'ar putea crede că actualele guverne ale acestor țări ar fi în stare să rupă cu Nemții. Trebue să se presupună ca

popoarele acestor țări vor trebui să ia ele însele în mână cauza eliberării lor de sub jugul german" [1].

Sarcina istorică de a mobiliza poporul român pentru a lua în mâna cauza eliberării sale de sub jugul imperialismului german, de a evita catastrofa, de a împiedica organizarea de către Hitler și Antonescu a unei linii de rezistență pe linia Galați-Nămoloasa-Focșani, ceeace ar fi însemnat alte sute de mii de morți, orașe și sate distruse, nimicirea bogățiilor țării și îndeosebi a regiunilor petrolifere, sarcina de a organiza și conduce lupta poporului român pentru doborîrea regimului antonescian și izgonirea trupelor germano-fasciste — și-a asumat-o partidul nostru.

Hotarîrea guvernului Antonescu, luată în înțelegere cu Maniu și Brătianu, de a organiza linia de rezistență Galați-Nămoloasa-Focșani pe baza promisiunii lui Hitler de a trimite noi divizii germane, avea ca scop întârzierea ofensivei sovietice și înlesnirea aplicării variantei Churchill în Balcani.

Toate aceste planuri au fost însă date peste cap de spargerea frontului german din Moldova și înaintarea vertiginoasă a Armatei Sovietice spre București, factorul hotarîtor care a determinat succesul acțiunii de doborîre a regimului antonescian în noaptea de 23 August 1944.

Inaintarea Armatei Sovietice eliberatoare, starea de spirit a poporului, plin de ura față de cotropitorii germani și față de dictatura fascistă, dornic de pace și de libertate națională, izolarea clicii antonesciene, panica și desorientarea care au cuprins burghezia și moșierimea, aparatul de stat fascist, pe regele Mihai și cercurile reacționare în frunte cu Maniu și Brătianu, au fost folosite de partidul nostru pentru a organiza arestarea guvernului Antonescu de către formațiile patriotice și întoarcerea armelor împotriva trupelor germano-fasciste.

[1] I. Stalin, Despre Marele Războiu al Uniunii Sovietice pentru Apărarea Patriei, ed. P.M.R. [illegible], ediția a II-a, pag. 122.

(Urale puternice, ovații prelungite timp de câteva minute în șir.)

Armata, în sânul căreia clocotea demult mânia împotriva ocupanților germano-fasciști, a întors armele împotriva acestora, alăturându-se eroicelor trupe sovietice în lupta pentru eliberarea țării. In luptele pentru eliberarea Ardealului și apoi în luptele pentru eliberarea Cehoslovaciei și Ungariei, în urmărirea armatei hitleriste, a înscris pagini de glorie nemuritoare Divizia de voluntari români „Tudor Vladimirescu-Debrețin", care fusese formată în Uniunea Sovietică la cererea foștilor prizonieri, educați în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar de comuniștii aflați în emigrație, în frunte cu tovarășa Ana Pauker și tovarășul Vasile Luca.

23 August 1944, ziua eliberării României de către glorioasa Armată Sovietică, ziua doborîrii dictaturii fasciste antonesciene de către forțele patriotice conduse de partid, a devenit cea mai mare sărbătoare națională a poporului nostru.

Eliberarea României de către Armata Sovietică n'a însemnat numai eliberarea națională a țării noastre, dar ea a creat condițiile necesare și toate premizele pentru zdrobirea claselor dominante — moșierii și capitaliștii —, a făcut posibilă desfășurarea luptei poporului și efectuarea de reforme cu caracter revoluționar, a ferit țara noastră de intervenția armată a puterilor imperialiste, a făcut cu putință rapida desvoltare a puterii populare și trecerea la regimul de democrație populara — formă a dictaturii proletariatului. *(Aplauze puternice și îndelungate, strigate: Trăiască Uniunea Sovietică, eliberatoarea noastră! Trăiască marele Stalin! — Intreaga asistență, în picioare, scandează numele tovarășului Stalin.)*

Tovarăşi,

Congresul al V-lea al partidului nu a putut prevedea formele concrete pe care le va lua desăvârşirea revoluţiei burghezo-democratice. La noi acest proces s'a petrecut în urma eliberării României de către forţele armate ale Statului Sovietic, care a deschis în faţa ţării noastre drumul desvoltării democratice, a dat putinţa poporului român să-şi ia soarta în propriile sale mâini şi să făurească regimul de stat în conformitate cu interesele şi voinţa lui.

În noua etapă istorică, partidul a stabilit ca direcţie a atacului principal: demascarea partidelor burghezo-moşiereşti, în special a partidului naţional-ţărănesc, precum şi a social-democraţilor de dreapta, ca trădători ai intereselor naţionale şi sociale ale poporului, şi izolarea lor de massele largi ale ţărănimii şi ale micii burghezii, pentru a atrage aceste masse, în alianţă şi sub conducerea proletariatului, la lupta pentru desăvârşirea revoluţiei burghezo-democratice.

În această etapă, clasa muncitoare, sub conducerea partidului, dădea bătălia pentru aliaţi şi îndeosebi pentru câştigarea aliatului principal: massele de bază ale ţărănimii.

Aplicând această linie tactică, partidul a elaborat o platformă care cuprindea principalele obiective în jurul cărora trebuia dată lupta: un guvern democratic, care să reprezinte cele mai largi masse populare şi cu sarcina de a lua toate măsurile pentru mobilizarea tuturor resurselor materiale şi a forţelor populare în vederea efortului de război alături de Uniunea Sovietică şi a eliberării ţării; pentru exproprierea moşierilor şi împărţirea pământului lor către ţăranii fără pământ şi cu pământ puţin, democratizarea ţării, abolirea măsurilor fasciste şi rasiale, pedepsirea criminalilor de război.

Partidele burgheziei şi ale moşierimii s'au împotrivit cu înverşunare realizării acestei platforme. Având

în mâinile lor puterea economică şi deţinând poziţiile cheie în guvernele Sănătescu şi Rădescu, ele subminau eforturile poporului nostru pentru asigurarea victoriei împotriva hitlerismului, căutau să agraveze situaţia economică şi să împiedice realizarea propunerii partidului nostru de a lichida rămăşiţele feudale la ţară. Ele ştiau că înfăptuirea acestei propuneri ar însemna îngustarea bazei lor social-economice şi întărirea influenţei partidului nostru la sate.

Realizarea reformei agrare în folosul ţărănimii muncitoare, acţiunea de democratizare a ţării, înlăturarea prefecţilor şi primarilor antonescieni, împotriva voinţei partidelor burgheze, demascarea şi combaterea necruţătoare a politicii acestor partide de subminare a economiei noastre, au întărit considerabil baza de massă a partidului, care a repurtat o mare victorie în lupta pentru aliaţi, îndeosebi pentru aliatul principal, ţărănimea muncitoare. *(Aplauze puternice, strigăte: Trăiască alianţa dintre clasa muncitoare şi ţărănimea muncitoare!)*

În primele luni după eliberare, partidul şi-a întărit rândurile, şi-a reorganizat întreaga muncă potrivit cu noile împrejurări şi a reuşit să făurească unitatea sindicală, să înfăptuiască sindicate unice, care cuprind şi organizează într'un timp relativ scurt massele proletare.

În această vreme, partidul era în minoritate în guvern, dar această „minoritate" din guvern se sprijinea pe forţa partidului în plină desvoltare, pe clasa muncitoare, pe massele largi ale ţărănimii sărace şi mijlocaşe. Puterii deţinute de guvernul cu o majoritate reacţionară i se opunea puterea masselor populare, conduse de partid.

În acest fel, partidul a reuşit să dejoace manevrele reacţiunii şi să impună o serie de măsuri care nu fuseseră acceptate de coaliţia reacţionară. Încercarea acestei coaliţii, grupate în jurul regelui, de a se opune cu forţa armată valului impetuos al luptei poporului, a suferit un eşec lamentabil. Massele au impus izgonirea guvernu-

lui reacţionar al lui Rădescu, în spatele căruia se aflau imperialiştii anglo-americani, şi aducerea la putere a unui guvern democratic, în care clasa muncitoare avea un rol precumpănitor. *(Aplauze puternice.)*

In etapa următoare a trebuit să menţinem o vreme oarecare colaborarea cu o parte a burgheziei, îndreptând focul principal împotriva coaliţiei forţelor de bază ale burgheziei şi moşierimii, reprezentate de partidele lui Maniu şi Brătianu.

Neruşinatul amestec direct în treburile ţării noastre, presiunile politice şi economice exercitate de imperialiştii americani şi englezi, care se sprijineau în ţara pe stâlpul reacţiunii, regele, şi pe partidele „istorice", cu scopul de a răsturna guvernul democratic şi a impune un guvern reacţionar, au fost zădărnicite de forţele democratice conduse de partid, cu sprijinul politic şi diplomatic al Uniunii Sovietice. *(Ovaţii, strigăte: Trăiască Uniunea Sovietică! Trăiască marele Stalin!)*

Cu deosebită perfidie s'au manifestat tendinţele înrobitoare şi hrăpareţe ale imperialiştilor americani şi englezi faţa de ţara noastra la Conferinţa de pace dela Paris. Reprezentanţii diplomaţiei ai imperialismului american şi englez au căutat să impună României grele condiţii economice şi politice, pentru ca marii capitalişti americani şi englezi să recapete putinţa de a porunci în ţara noastră, de a jefui poporul român şi bogăţiile României.

Datorită ajutorului politic şi diplomatic al Uniunii Sovietice, datorită sprijinirii unanime de către întregul popor muncitor a politicii partidului nostru, noi am putut respinge manevrele întreprinse de imperialişti pentru a răpi ţării noastre independenţa şi suveranitatea, ne-am păstrat cuceririle democratice şi dreptul de a dispune de propria noastră soartă, potrivit cu năzuinţele poporului nostru.

Când ţara noastră a trebuit să facă faţă grelelor încercări ale anilor de secetă, imperialiştii americani au încercat să profite de situaţia noastră grea, pentru a ne vinde porumb rânced la preţ de camătă, batjocorind foamea femeilor şi copiilor noştri. Partidul şi guvernul s'au adresat atunci Guvernului Sovietic şi personal tovarăşului Stalin, care a trimis poporului nostru pâine, ilustrând justeţea minunatei zicale populare: „Adevaratul prieten la nevoie se cunoaşte". *(Urale puternice şi îndelungate, participanţii — în picioare — ovaţionează pe marele Stalin.)*

A trebuit să facem faţa haosului economic şi financiar, care era întreţinut şi amplificat de elementele burgheze din guvern. Atunci când partidul şi-a formulat propunerile cu privire la reforma monetară şi la redresarea economică, reprezentanţii burgheziei din guvern preconizau un împrumut dela imperialiştii anglo-americani, ca singura soluţie posibilă pentru înfăptuirea reformei monetare şi îmbunătăţirea situaţiei economice. Liniei politice a reprezentanţilor burgheziei în guvern, inspirată de imperialişti, partidul i-a opus hotarîrea de a pune capăt inflaţiei prin mobilizarea resurselor interne ale ţării şi a forţelor întregului popor.

Raportul de forţe se schimbase în favoarea clasei muncitoare şi a aliaţilor ei. Aceasta a făcut posibilă izgonirea din guvern, în Noembrie 1947, a ultimilor reprezentanţi ai burgheziei, iar 7 săptămâni după aceasta a fost răsturnată monarhia şi a fost proclamată Republica Populară Română. *(Aplauze furtunoase, strigăte: Trăiască scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română!)*

Analizând în mod genial căile desvoltării revoluţionare a ţării noastre, tovarăşul Stalin spunea în 1928:

„In afară de ţările desvoltate din punct de vedere capitalist, în care victoria revoluţiei va duce dintr'odată la dictatura proletariatului, există încă ţări puţin desvoltate din punct de vedere capitalist, cu resturi feudale, cu o problemă agrară specială, de tip antifeudal (Polonia, România etc.), unde mica burghezie, şi mai

lui reacționar al lui Rădescu, în spatele căruia se aflau imperialiștii anglo-americani, și aducerea la putere a unui guvern democratic, în care clasa muncitoare avea un rol precumpănitor. *(Aplauze puternice.)*

In etapa următoare a trebuit să menținem o vreme oarecare colaborarea cu o parte a burgheziei, îndreptând focul principal împotriva coaliției forțelor de bază ale burgheziei și moșierimii, reprezentate de partidele lui Maniu și Brătianu.

Nerușinatul amestec direct în treburile țării noastre, presiunile politice și economice exercitate de imperialiștii americani și englezi, care se sprijineau în țara pe stâlpul reacțiunii, regele, și pe partidele „istorice", cu scopul de a răsturna guvernul democratic și a impune un guvern reacționar, au fost zădărnicite de forțele democratice conduse de partid, cu sprijinul politic și diplomatic al Uniunii Sovietice. *(Ovații, strigăte: Trăiască Uniunea Sovietică! Trăiască marele Stalin!)*

Cu deosebită perfidie s'au manifestat tendințele înrobitoare și hrăpărețe ale imperialiștilor americani și englezi față de țara noastră la Conferința de pace dela Paris. Reprezentanții diplomației ai imperialismului american și englez au căutat să impună României grele condiții economice și politice, pentru ca marii capitaliști americani și englezi să recapete putința de a porunci în țara noastră, de a jefui poporul român și bogățiile României.

Datorită ajutorului politic și diplomatic al Uniunii Sovietice, datorită sprijinirii unanime de către întregul popor muncitor a politicii partidului nostru, noi am putut respinge manevrele întreprinse de imperialiști pentru a răpi țării noastre independența și suveranitatea, ne-am păstrat cuceririle democratice și dreptul de a dispune de propria noastră soartă, potrivit cu năzuințele poporului nostru.

Când țara noastră a trebuit să facă față grelelor încercări ale anilor de secetă, imperialiștii americani au

încercat să profite de situația noastră grea, pentru a ne vinde porumb rânced la preț de camătă, batjocorind foamea femeilor și copiilor noștri. Partidul și guvernul s'au adresat atunci Guvernului Sovietic și personal tovarășului Stalin, care a trimis poporului nostru pâine, ilustrând justețea minunatei zicale populare: „Adevaratul prieten la nevoie se cunoaște". *(Urale puternice și îndelungate, participanții — în picioare — ovaționează pe marele Stalin.)*

A trebuit să facem față haosului economic și financiar, care era întreținut și amplificat de elementele burgheze din guvern. Atunci când partidul și-a formulat propunerile cu privire la reforma monetară și la redresarea economică, reprezentanții burgheziei din guvern preconizau un împrumut dela imperialiștii anglo-americani, ca singura soluție posibilă pentru înfăptuirea reformei monetare și îmbunătățirea situației economice. Liniei politice a reprezentanților burgheziei în guvern, inspirată de imperialiști, partidul i-a opus hotărîrea de a pune capăt inflației prin mobilizarea resurselor interne ale țării și a forțelor întregului popor.

Raportul de forțe se schimbase în favoarea clasei muncitoare și a aliaților ei. Aceasta a făcut posibilă izgonirea din guvern, în Noembrie 1947, a ultimilor reprezentanți ai burgheziei, iar 7 săptămâni după aceasta a fost răsturnată monarhia și a fost proclamată Republica Populară Română. *(Aplauze furtunoase, strigate: Trăiască scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română!)*

Analizând în mod genial căile desvoltării revoluționare a țării noastre, tovarășul Stalin spunea în 1928:

„In afară de țările desvoltate din punct de vedere capitalist, în care victoria revoluției va duce dintr'odată la dictatura proletariatului, există încă țări puțin desvoltate din punct de vedere capitalist, cu resturi feudale, cu o problemă agrară specială, de tip antifeudal (Polonia, România etc.), unde mica burghezie, și mai

ales țărănimea, își va avea neapărat cuvântul său de spus în cazul unei izbucniri revoluționare, și unde victoria revoluției, pentru a duce la dictatura proletariatului, poate necesita și va necesita cu siguranță câteva trepte intermediare, de felul, să zicem, al dictaturii proletariatului și țărănimii...

Nu avem niciun motiv să ne îndoim că Polonia și România se află în numărul țărilor care vor trebui să treacă... prin câteva trepte intermediare pe drumul către dictatura proletariatului"[1].

Desfășurarea evenimentelor în răstimpul dintre 23 August 1944 și 30 Decembrie 1947 a confirmat pe deplin justețea genialei analize făcute de tovarășul Stalin.

Partidul nostru s'a orientat în general just și a știut să folosească cu succes condițiile favorabile create de eliberarea țării de către Armata Sovietică, să desvolte și să conducă valul luptei revoluționare a proletariatului și a masselor largi.

Clasa muncitoare, aliată cu țărănimea muncitoare, a luat în întregime puterea politică în mâinile ei.

Deținerea puterii politice de către clasa muncitoare constitue temelia marilor drepturi și libertăți politice de care se bucură oamenii muncii din Republica Populară Română, indiferent de naționalitate, sex și credință religioasă. Cât de puternic contrastează viața liberă a oamenilor muncii în Republica Populară Română, dreptul lor de a se organiza, de a beneficia de libertatea presei, a cuvântului, a întrunirilor, dreptul lor la muncă, la învățătură, la odihnă — cu viața pe care o duc sub jugul capitalist oamenii muncii din oricare țară capitalistă, loviți de foamete, mizerie, teroare fascistă polițistă.

Amintească-și muncitorimea de anii de neagră robie și silnicie, de exploatarea capitalistă; țăranii — de jaful moșierilor și chiaburilor; intelectualii — de starea de incultură și obscurantism, tineretul — de lipsa de drepturi, de desmățul propagandei șovine huliganice, menită să îndobitocească pe cei tineri; femeile de înjosirea și umilința la care erau supuse la fiecare pas pe vremea când în țara noastră a dominat burghezia și moșierimea. Privească astăzi în jurul lor și vor vedea ridicându-se mari șantiere de construcție a socialismului, câmpurile rodind pentru cei ce le muncesc, căi largi spre un viitor luminos deschis tuturor oamenilor muncii. Toate acestea se datoresc faptului că la noi în țară puterea nu se mai află în mâinile burgheziei și moșierimii, ci în mâinile clasei muncitoare, că forța politică conducătoare în țara noastră este Partidul Muncitoresc Român.

* * *

Așa dar, tovarăși, smulgerea puterii politice din mâinile claselor exploatatoare de către proletariat reprezintă cucerirea fundamentală a oamenilor muncii din România. Ea a însemnat instaurarea regimului de democrație populară, trecerea dela desăvârșirea revoluției burghezo-democratice la revoluția socialistă.

Cucerirea puterii de stat de către clasa muncitoare sub conducerea partidului a creat condițiile pentru lichidarea puterii economice a burgheziei, pentru reorganizarea și desvoltarea industriei și a sistemului de finanțe și credit pe bază socialistă, pentru transformarea socialistă a agriculturii, pentru monopolizarea în mâinile statului a comerțului exterior, pentru crearea unui sector socialist (de stat și cooperatist) în comerț.

După cum se știe, în Iunie 1948 partidul și guvernul au luat hotărîrea cu privire la naționalizarea principalelor întreprinderi industriale, bancare, de transport etc. Se înțelege că o acțiune de asemenea amploare ar fi fost de neconceput fără mobilizarea partidului și a întregului proletariat.

Planul acțiunii de naționalizare a fost realizat de însăși clasa muncitoare sub conducerea organizațiilor

[1] I. Stalin, Opere, vol. 11, ed. rusă, pag. 155, 156

de partid, conducerea întreprinderilor fiind încredințată noilor directori, în majoritatea lor din rândurile clasei muncitoare.

Trecerea mijloacelor de producție industriale în mâinile clasei muncitoare a desființat exploatarea clasei muncitoare de către burghezie în întreprinderile naționalizate, a înlăturat piedica principală pe care o punea capitalismul în calea creșterii forțelor de producție și a descătușat forțele creatoare ale celor ce muncesc, făcând posibil un ritm de creștere a producției și o ridicare a productivității muncii care erau cu neputință în condițiile economiei capitaliste. Trecându-se la organizarea economiei pe bază de plan, planul de stat a devenit legea de desvoltare a economiei naționale.

In primii doi ani de economie planificată, noi am obținut un șir de succese în domeniul industrializării țării, și îndeosebi în desvoltarea sectorului hotăritor al industriei — industria grea.

Este suficient să aruncăm o privire asupra câtorva date referitoare la cele două planuri anuale de stat, pentru a ilustra deosebirea fundamentală față de vechea stare de lucruri, din timpul când mijloacele de producție se găseau în mâinile capitaliștilor.

Prin realizarea planurilor de stat pe 1949 și 1950 producția industriei noastre socialiste a crescut de 2,4 ori față de 1948.

Industria noastră de azi — industria socialistă — nu mai seamănă cu cea de ieri. In sectorul socialist al economiei naționale au fost investite până la 1 Ianuarie 1951 peste 300 de miliarde lei. Numai în decurs de trei ani au fost create noi ramuri ale industriei, s'a desvoltat considerabil industria grea și — ceeace este deosebit de important — a fost creată industria de construcții de mașini, pe care Lenin o numește pârghia principală a desvoltării întregii economii.

Creșterea producției și a productivității muncii duce la treptata ridicare a nivelului material și cultural al celor ce muncesc. Pentru muncitorimea noastră, teama față de ceeace va aduce ziua de mâine, șomajul, „curbele de sacrificiu", batjocura și exploatarea nemiloasă patronală au rămas de domeniul trecutului; putința pentru cei ce muncesc de a învăța, de a se bucura de concedii de odihnă plătite în localitățile balneare și climaterice, ajutorul medical gratuit pentru muncitori și muncitoare, sunt realități de zi de zi ale vieții noi din R.P.R.

Aceste succese sunt rezultatul muncii pline de avânt a clasei noastre muncitoare, care s'a dovedit capabilă nu numai de a izgoni pe capitaliști, dar și de a conduce și a gospodări aceste întreprinderi mult mai bine decât foștii lor stăpâni, de a le desvolta și întări.

Aceste succese n'ar fi fost cu putință fără imensul ajutor politic și economic pe care ni l-a acordat în permanență Țara Socialismului victorios, Uniunea Sovietică, inclusiv ajutorul în utilaj, materii prime și semifabricate, cât și în specialiști și experiență tehnico-organizatorică.

După naționalizarea băncilor capitaliste și organizarea Băncii de Stat, a fost reorganizat sistemul de finanțe și credit, potrivit cu interesele construcției socialismului.

In ceeace privește bugetul, s'a schimbat fundamental structura veniturilor statului, care în covârșitoarea lor majoritate provin din acumulările socialiste ale industriei, bugetul statului soldându-se an de an cu excedente. S'a întărit moneta națională. Toate acestea permit acumularea fondurilor necesare pentru finanțarea economiei naționale, pentru creșterea rapidă a investițiilor și, concomitent cu aceasta, a cheltuelilor pentru nevoile social-culturale ale celor ce muncesc.

Odată cu instaurarea regimului de democrație populară, în țara noastră a fost stabilit monopolul comerțului exterior. Deosebita importanță a acestuia pentru construirea socialismului este foarte bine caracterizată prin cuvintele lui Lenin, care, ocupându-se de existența

sectorului capitalist în condițiile trecerii dela capitalism la socialism, vorbea despre monopolul comerțului exterior ca una din principalele pârghii ale luptei împotriva elementelor capitaliste în economie.

Politica guvernelor burghezo-moșierești din România în materie de comerț exterior era o politică de înfeudare economică a țării față de marile monopoluri imperialiste și bănci capitaliste internaționale. Balanța comercială deficitară ducea la desechilibru bugetar, la creșterea datoriei de stat, la accentuarea dependenței României de țările imperialiste. Rechinii capitaliști realizau averi fabuloase, făcând negoț cu avuțiile țării și depunând la băncile din Elveția sau Anglia profiturile provenite din spolierea muncitorilor și țăranilor.

Cu totul altul este caracterul și conținutul comerțului exterior în condițiile regimului de democrație populară, unde monopolul de stat al comerțului exterior este un mijloc de apărare a bogățiilor țării față de încercările capitalului internațional de a le prăda și totodată un instrument efectiv de construire a bazelor economiei socialiste, structura și volumul comerțului exterior fiind determinate de nevoile acestei construcții.

In acelaș timp prin politica monopolului comerțului exterior, regimul de democrație populară ferește economia noastră de influența nefastă a fluctuațiilor și crizelor economiei capitaliste.

Țara noastră își poate îndeplini aceste sarcini mulțumită ajutorului U.R.S.S. și colaborării cu țările de democrație populară în cadrul Consiliului de asistență economică mutuală.

Urmărind să pună piedici construcției socialiste din țările de democrație populară, Statele Unite și țările aservite lor duc față de țările de democrație populară o politică de discriminare. Astfel, în ce privește țara noastră, această politică se exprimă în măsuri ca interzicerea exportului către R.P.R., blocarea disponibilită-

ților noastre, oprirea unor mărfuri cumpărate și deja plătite etc.

Dar toate aceste măsuri nu au putut opri desvoltarea comerțului nostru exterior, care a crescut din an în an mulțumită faptului că majoritatea covârșitoare a mărfurilor de care avem nevoie ne este furnizată de U.R.S.S. și de țările de democrație populară.

Dacă problema organizării comerțului exterior a putut fi rezolvată într'un timp relativ scurt, problema organizării comerțului intern socialist și a luptei împotriva capitalismului în sectorul circulației mărfurilor, este mult mai complexă. Se știe că în momentul naționalizării principalelor mijloace de producție industrială, întregul comerț intern — cu amănuntul și cu ridicata — se afla în mâini capitaliste. Primul pas făcut de statul nostru de democrație populară în vederea restrângerii pozițiilor capitaliste în comerț a fost preluarea de către stat a comerțului cu ridicata, ceeace dă putință statului să exercite un anumit control asupra sectorului particular al comerțului.

In ce privește comerțul cu amănuntul, aici partidul și guvernul au avut de rezolvat una din cele mai grele probleme, având în față întregul front al comerțului particular.

In acest sector au fost înființate peste 24.000 de unități ale comerțului de stat și cooperatist.

Pentru a ne da seama de procesul limitării treptate a comerțului particular și al legării industriei socialiste de agricultură pe calea schimbului, este instructiv să arătam — pe baza unor date aproximative — că volumul de mărfuri desfăcute de comerțul de stat și cel cooperatist cuprinde circa 75% din întregul volum al circulației mărfurilor, restul de circa 25% revenind sectorului particular, adică producătorilor agricoli, care-și desfac produsele direct către consumator, meseriașilor și unităților comerciale particulare.

Faptul că astăzi comerțul socialist (de stat și coo-

peratist) ocupă poziţia dominantă, iar comerţul particular a fost limitat, constitue un mare succes al politicii partidului nostru.

Deasemenea trebue subliniat ca un succes al partidului faptul că, după reorganizare, cooperaţia sătească a devenit o largă organizaţie de massă cu peste 5.000.000 de membri, cu ramificaţii în întreaga ţară, numărând peste 4.000 de cooperative, prin care ţăranul muncitor îşi poate desface produsele şi primi mărfurile industriale ce-i sunt trebuincioase.

Rolul însemnat jucat de cooperaţie se vădeşte din faptul că numai în anul 1950 ea a distribuit la sate mărfuri în valoare de 54,5 miliarde lei.

Dacă în ce priveşte desfacerea de produse industriale la ţară cooperaţia furnizează satului aproape întreaga cantitate de mărfuri, nu tot aşa stau lucrurile cu desfacerea de produse agricole la oraş, sarcină pe care cooperaţia o îndeplineşte încă într'o măsură nesatisfăcătoare.

Nu încape nicio îndoială că, intensificându-şi munca în direcţia înlăturării deficienţelor de care mai suferă, ridicând cadre pricepute, cooperaţia — care joacă de pe acum un important rol economic şi politic — va deveni o şcoală de educare a masselor de milioane ale ţărănimii în spirit socialist, o va ajuta să treacă treptat spre forme superioare ale cooperării.

Cu toate acestea trebue să recunoaştem că circulaţia mărfurilor, schimbul dintre oraş şi sat, aprovizionarea populaţiei constitue încă unul din inelele slabe ale muncii noastre. De unde provine aceasta? La origina multor dificultăţi ale comerţului socialist stă faptul că principala sursă de produse agricole este producătorul individual. Lichidarea nepotrivirii existente între caracterul socialist al producţiei industriale şi caracterul individual al agriculturii, victoria socialismului în agricultură va duce şi la lichidarea dificultăţilor în domeniul circulaţiei. Dar procesul de unire a gospodăriilor

ţărăneşti în gospodării colective este un proces mai îndelungat. Inseamnă aceasta oare că pe timpul duratei acestui proces aprovizionarea populaţiei cu produse alimentare, a industriei cu materii prime nu poate fi îmbunătăţită? Nicidecum. Experienţa arată ca o serie de măsuri economice iniţiate de partid şi guvern au dat rezultate în general satisfăcătoare acolo unde ele au fost aplicate în practică în mod just şi cu pricepere. Sursele aprovizionării industriei cu produsele agricole, ale îmbunătăţirii schimbului dintre oraş şi sat, ale legării industriei socialiste cu gospodăriile ţărăneşti sunt: aplicarea politicii de colectare de stat a produselor agricole, creşterea achiziţiilor şi extinderea în massă a contractărilor, lărgirea şi consolidarea reţelei comerţului de stat, lărgirea cooperaţiei de consum, desfacerea liberă la consumator a surplusului de produse de către producătorul însuşi.

Numeroase greutăţi, deficienţe şi greşeli în domeniul circulaţiei mărfurilor se explică prin nepricepere, lipsă de experienţă, organizare defectuoasă a muncii, lipsă de control.

Mobilizarea Sfaturilor Populare pentru crearea şi desvoltarea bazelor de aprovizionare, pentru stimularea iniţiativei şi folosirea resurselor locale, lichidarea deficienţelor şi greşelilor organelor comerţului de stat şi cooperaţiei cu ajutorul organizaţiilor de partid va duce la o îmbunătăţire a aprovizionării celor ce muncesc şi a industriei cu produse agricole.

După instaurarea regimului de democraţie populară, partidul nostru şi-a pus drept obiectiv întărirea alianţei dintre proletariat şi ţărănimea muncitoare, făurită în perioada anterioară, — condiţie fundamentală a păstrării şi consolidării puterii politice a clasei muncitoare. In politica sa faţă de ţărănime, partidul urmează linia stabilită de Comitetul Central — de acordare a unui ajutor şi sprijin economic multilateral gospodăriilor individuale ţărăneşti în interesul ţăranilor munci-

tori și in interesul economiei naționale; de îngrădire a puterii chiaburilor de a exploata țărănimea muncitoare, de reorganizare a cooperației pe baze socialiste și de desvoltare a ei, de trecere la transformarea socialistă a agriculturii.

Datorită măsurilor luate în favoarea țărănimii muncitoare, starea materială a țăranilor muncitori s'a îmbunătățit.

Dar oricât sprijin s'ar acorda gospodăriilor țărănești sărace și mijlocașe, viața însăși arată justețea tezei leninist-staliniste că pentru țărănimea muncitoare nu există alt drum de salvare definitivă dela mizerie și înapoiere decât asocierea în gospodării mari, colective, unde pământul va putea fi lucrat cu tractoare și alte mașini.

Poziția partidului în opera de transformare socialistă a agriculturii a fost stabilită de Plenara C.C. al P.M.R. din Martie 1949. Dela această Plenară au trecut mai mult de 2 ani, dar hotărîrile elaborate de Plenară își păstrează pe de-a'ntregul valabilitatea. Ele sunt astăzi la fel de actuale ca acum 2 ani și în plus sunt pe deplin confirmate de experiența acumulată de partid în acest răstimp.

La această Plenară, atât în raportul prezentat cât și în discuțiile care au urmat și în rezoluția adoptată, Comitetul Central a subliniat cu deosebită stăruință necesitatea de a duce în rândurile țărănimii o muncă de lămurire răbdătoare și continuă cu privire la avantajele gospodăriei colective, de a respecta cu strictețe principiul liberului consimțimânt în crearea gospodăriilor agricole colective sau a întovărășirilor pentru lucrarea în comun a pământului, prevenind partidul asupra primejdiei călcării acestui principiu. O asemenea călcare înseamnă a dăuna alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare și duce apa la moara chiaburilor și altor dușmani ai socialismului.

Comitetul Central a arătat că gospodăriile agricole colective care se vor crea vor trebui să devină adevărate gospodării model, care să demonstreze prin rezultate concrete superioritatea agriculturii socialiste.

Munca pentru transformarea socialistă a agriculturii a devenit o sarcină centrală a partidului, de realizarea căreia depinde triumful definitiv al orânduirii socialiste în țara noastră.

In urma muncii de lămurire desfășurate de organizațiile noastre de partid, au fost create in decurs de doi ani 1.069 de gospodării colective. Primele 176 de gospodării colective create au și dat rezultate îmbucurătoare, obținând în majoritatea lor o recoltă superioară celei a țăranilor individuali. Membrii acestor gospodării colective au primit drept partea lor pe zile-muncă o cantitate de produse agricole cum n'au văzut înainte în casa lor, precum și un venit în bani.

Nu se poate trece cu vederea un fapt de o deosebită importanță, anume că, deși înființate de scurtă vreme, ele au și început să exercite o influență puternică asupra țărănimii muncitoare, care arată un interes crescând pentru acest lucru nou in viața satelor noastre — gospodăria agricolă colectivă.

Partidul nostru a obținut succese incontestabile în crearea gospodăriilor agricole colective și a întovărășirilor agricole. Dar în acelaș timp trebue menționat că în mai multe locuri s'au produs denaturări ale liniei partidului, a fost încălcat principiul asocierii de bună-voie a țăranilor. In locul unei munci politice făcute cu răbdare, convingătoare, în rândurile țăranilor muncitori, pentru ca aceștia să ia în mod liber hotărîrea de a se uni în gospodării agricole colective, au fost folosite metode străine partidului nostru, care veneau în contrazicere cu linia partidului: într'o parte — promisiuni demagogice, în altă parte — metode de constrângere.

Unele comitete raionale și regionale au organizat „întreceri" pe baza unor planuri alcătuite din birou.

având ca obiectiv înființarea a cât mai multe gospodării, ceeace a dus la un ritm forțat de creștere a numărului gospodăriilor colective.

In unele locuri organele de stat însărcinate cu comasările în vederea organizării de gospodării colective n'au făcut aceste comasări prin înțelegere cu țăranii muncitori.

In aplicarea măsurilor de îngrădire a chiaburilor s'au produs grosolane abateri dela linia partidului, în unele locuri măsurile de îngrădire a chiaburilor lovind în mijlocaș. Comitetul Central al partidului nostru a atras atenția în repetate rânduri asupra necesității de a duce față de mijlocaș o politică de înțelegere și de alianță trainică, cu atât mai mult cu cât această problemă capătă o importanță deosebită în condițiile regimului de democrație populară și ale construcției socialiste.

In această privință trebue ținut seama de faptul că, după eliberarea țării, o serie de factori au produs schimbări în viața satului. Astfel, în urma exproprierii moșierimii și împărțirii pământului ei țăranilor fără pământ și cu pământ puțin, care a dus la formarea unor noi gospodării și la întărirea altora; a creditelor masive date țăranilor muncitori, și îndeosebi celor săraci, pentru a-și cumpăra vite de muncă și unelte; a ajutorului în semințe și sfaturilor agrotehnice; a faptului că în anii 1945-46-47 contribuția țărănimii muncitoare la veniturile bugetare a fost neînsemnată față de numărul ei mare, iar după 1947 așezarea impozitelor și colectărilor de către partid și guvern a fost astfel stabilită încât centrul de greutate a fost aruncat pe chiaburime; a faptului că țăranii muncitori au primit mărfuri industriale în cantități crescânde la prețuri de stat ferme, în timp ce majoritatea produselor agricole libere la producător au fost aduse pe piață la prețuri relativ ridicate în raport cu cele industriale; în sfârșit, în urma politicii de îngrădire a chiaburimii, care este lipsită de

posibilitățile din trecut de a spolia și jefui pe țăranii muncitori, — toate acestea au avut drept consecință îmbunătățirea stării materiale a țărănimii muncitoare și deplasări continue în configurația socială a satului, din rândurile țărănimii sărace ridicându-se noi pături spre țărănimea mijlocașă, sporind astfel greutatea specifică a mijlocașului în viața satului.

Aceasta pune în fața partidului sarcina de a îndeplini cu toată hotărîrea linia trasată de Comitetul Central al partidului de a lupta pentru a lega o alianță trainică cu mijlocașul și a-l aduce treptat pe făgașul socialismului, călăuzindu-se în munca sa de lozinca leninist-stalinistă: sprijină-te pe sărăcime, organizează o alianță trainică cu țăranul mijlocaș, nu înceta nicio clipă lupta împotriva chiaburimii.

La baza abaterilor arătate stă neînsușirea temeinică a liniei partidului, a hotărîrilor și directivelor Comitetului Central privitoare la transformarea socialistă a agriculturii. Mărturie este faptul că în majoritatea cazurilor acolo unde linia partidului a fost însușită și aplicată, unde a fost studiată situația concretă din comună și s'a dus o muncă politică intensă, rezultatele obținute de gospodăriile colective sunt bune, membrii lor muncesc cu însuflețire, gospodăriile colective se întăresc și se desvoltă, constituind un exemplu pentru țăranii din împrejurimi. In acele locuri însă unde organizațiile de partid nu și-au însușit linia partidului și au aplicat metode străine de partidul nostru, efectele au fost contrare: țăranii din sat, în loc să fie apropiați de gospodăria colectivă, s'au îndepărtat de ea; în loc să întărească alianța muncitorilor și țăranilor muncitori, o slăbesc, ușurându-se munca chiaburilor, care exploatează fiecare greșală a noastră în scopul de a îngreuna munca de construcție a gospodăriilor colective.

La rădăcina acestor abateri este deasemenea nivelul politic-ideologic scăzut al membrilor de partid, ca și prezența în rândurile partidului nostru a unui număr

însemnat de elemente mic-burgheze, anarhice, cu tendințe aventuriere, care au adus în partid metode străine, dăunătoare.

Partidul a subliniat în repetate rânduri că orice fel de graba, orice fel de „întrecere" pentru obținerea de rezultate spectaculoase, dar lipsite de trăinicie, orice presiune asupra țăranului muncitor în opera de transformare socialistă sunt dăunătoare cauzei socialismului și nu pot decât să slăbească alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare. Transformarea socialistă a agriculturii este o operă îndelungată, o prefacere adânc revoluționară, care-și are caracteristicile ei proprii.

Analizând însemnătatea transformării socialiste a agriculturii, tovarășul Stalin arăta că trecerea la orânduirea colhoznică socialistă este o adevărată revoluție, care poate fi comparată ca importanță cu Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. In lucrarea sa „Marxismul și problemele lingvisticii", tovarășul Stalin arată că „această revoluție nu s'a produs pe calea exploziei, adică pe calea răsturnării puterii existente și a creării unei noi puteri, ci pe calea trecerii treptate dela orânduirea veche, burgheză, la sate, la una nouă. Și s'a reușit să se facă asta, pentrucă... revoluția a fost înfăptuită din inițiativa puterii existente, cu sprijinul masselor principale ale țărănimii"[1].

De aci importanța decisivă pe care o are convingerea masselor țărănești de a trece la gospodăria colectivă și de a sprijini ele înseși opera de colectivizare.

Pentru a ajunge la acest rezultat, este necesar ca țăranul muncitor să fie lămurit asupra avantajelor gospodăriei agricole colective, pentru ca atunci când va face pasul decisiv de intrare în gospodărie să fie adânc convins — el și familia lui — că ceeace au hotărît este în interesul și spre binele lor.

[1] I. Stalin: „Marxismul și problemele lingvisticii", ed. P.M.R. 1950, pag. 30

Țărănimea muncitoare, în massa ei, va trece pe drumul colectivizării numai pe măsură ce se va convinge prin experiența proprie, din exemple concrete, de avantajele gospodăriei agricole colective.

Deaceea sarcina fiecărui comitet regional, a fiecărui comitet raional al partidului nostru este ca fiecare dintre gospodăriile colective ale raionului sau regiunii date să fie adevărate gospodării model, un centru de atracție pentru întreaga țărănime, care să propage și să demonstreze prin fapte vii, prin rezultate concrete, imensa superioritate a agriculturii socialiste.

Trebue intensificată pregătirea de președinți de gospodării colective, socotitori, cadre de agronomi, — fără de care nu se poate asigura conducerea unei asemenea gospodării socialiste.

Organizațiile noastre de partid trebue să dea atenție întovărășirilor pentru lucrarea in comun a pământului, formă a cooperației de producție agricolă, care are o mare însemnătate pentru educarea țărănimii în spirit de gospodărie colectivă.

Trebue lichidate deficiențele existente în munca S.M.T.-urilor și îndeosebi a gospodăriilor de stat în ce privește gospodărirea lor, asigurarea lor cu cadre de conducere pregătite și verificate etc., pentru ca S.M.T.-urile și gospodăriile agricole de stat să-și poată îndeplini cu tot mai mult succes rolul de puncte de sprijin în desvoltarea agriculturii noastre și a transformării ei socialiste.

Tovarăși,

Privind cu bucurie minunatele realizări de până acum, trebue să subliniem că nu ne este îngăduită delăsarea, culcarea pe lauri sau îngâmfarea. Realizările dobândite de noi trebue să ne reamintească nu numai ce am făcut până acum, dar și ceeace avem de făcut de acum înainte.

Planul nostru cincinal pe anii 1951-1955 — plan de construire a bazei economice a socialismului în ţara noastră — prevede o valoare a producţiei industriale de 244% faţă de anul 1950, investirea în economie a peste 1.330 de miliarde lei, creşterea venitului naţional cu peste 90%, creşterea productivităţii muncii cu 75%, a fondului de salarii cu 66%, a nivelului de trai al celor ce muncesc cu 80%. Puterea totală instalată în centralele electrice va creşte la sfârşitul planului cincinal cu mai mult de două ori şi jumătate.

Realizarea planului cincinal cere încordarea tuturor forţelor poporului nostru muncitor, disciplina socialistă în muncă, însuşirea şi aplicarea bogatei experienţe sovietice în construcţia economiei socialiste.

Trebue să ne însuşim genialele indicaţii ale tovarăşului Stalin asupra sarcinilor construcţiei economice socialiste, ca: lupta pentru continua sporire a productivităţii muncii, înrădăcinarea metodelor socialiste de gospodărire a întreprinderilor având la bază mobilizarea rezervelor interne ale acestora, aplicarea consecventă a principiului socialist de retribuire a muncii după cantitatea şi calitatea ei, ridicarea nivelului de cunoştinţe tehnice al massei de muncitori în vederea făuririi unei intelectualităţi tehnice noi, larga utilizare a vechilor cadre tehnice în scopul desvoltării economiei socialiste, şi aşa mai departe.

Avem mari rezerve interne, surse bogate de sporire a productivităţii muncii, de realizare şi depaşire a planului nostru de stat. Dovada o constitue succesele realizate în cadrul întrecerii socialiste, care devine din ce în ce mai mult o adevărată mişcare de massă a celor ce muncesc. Dovada o constitue numărul tot mai mare de fruntaşi ai producţiei, raţionalizatori şi inovatori, printre care mulţi îndeplinesc toate condiţiile pentru a purta cu cinste titlul de stahanovist.

Insuşirea metodelor socialiste de gospodarire a întreprinderilor, de organizare a procesului de producţie,

este mult uşurată la noi în ţară de experienţa întreprinderilor aparţinând societăţilor mixte româno-sovietice — sovromurile. Sovromurile sunt o vie oglindire a relaţiilor de colaborare economică intre ţările frontului unic socialist. Ele sunt o oglindire a atitudinii internaţionaliste a Statului Sovietic, care acordă un permanent ajutor ţărilor de democraţie populară în opera de construire a socialismului.

Intreprinderile „sovrom" în ţara noastră sunt nu numai un post înaintat în desvoltarea economiei noastre pe calea socialismului, ci şi o şcoală de gospodărire socialistă, de răspândire a experienţei socialiste în cele mai importante domenii ale economiei.

Bilanţul realizărilor de până acum şi minunatele perspective deschise ţării noastre în plină desvoltare de planul cincinal ne dau dreptul să spunem cu toată convingerea că vom învinge toate greutaţile şi că vom duce sarcinile de stat la bun sfârşit.

*
* *

Partidul desfăşoară o largă muncă de lichidare a analfabetismului, de răspândire a culturii în masse, de stimulare a activităţii ştiinţifice, literare şi artistice, de creare a noi instituţii de ştiinţă, invaţământ şi cultură.

Unul din domeniile în care partidul nostru a obţinut succese importante este cel al pregătirii cadrelor necesare construcţiei socialiste. Preocupându-se de pregătirea economico-tehnică a directorilor de întreprinderi, de formarea în şcoli speciale a noi şi noi cadre conducătoare în economie, de ridicare a noi ingineri, tehnicieni, agronomi din sânul clasei muncitoare şi al ţărănimii muncitoare, de ridicarea nivelului tehnico-ştiinţific al muncitorilor din producţie la locul de muncă şi în şcoli de calificare, *partidul nostru a determinat cursul unei adevarate mişcări de creştere a cadrelor necesare economiei ţarii.*

Realizarea marilor sarcini ale planului cincinal sunt de neconceput fără creşterea într'un ritm rapid a zeci şi zeci de mii de muncitori calificaţi şi a numeroase cadre conducătoare în economie.

Organele administrative de jos până sus la ministere, cu ajutorul sindicatelor şi sub conducerea partidului, trebue să depună eforturi şi mai mari în această direcţie, să se preocupe ca de o problemă vitală a construcţiei socialiste de ridicarea calificării muncitorilor, de formarea a noi cadre economice şi tehnice.

In ajutorul muncii de ridicare a nivelului tehnico-ştiinţific şi cultural-politic al clasei muncitoare şi ţărănimii muncitoare vine imensul număr de tipărituri tehnice, ştiinţifice, politice, literare pe care le scot editurile noastre. Faptul că tirajul total al cărţilor şi broşurilor apărute numai în anii 1949-1950 este de aproape 112.000.000 de exemplare, că tirajul total al operelor clasicilor marxism-leninismului, dela eliberarea ţării, este de 9.000.000 de exemplare, că tirajul total al presei este astăzi de peste 5.200.000 de exemplare — constitue expresia interesului crescând al masselor muncitoare pentru învăţătură, pentru cultura socialistă, precum şi rezultatul muncii intense a partidului în vederea pregătirii politice şi economice a oamenilor muncii şi a educării lor comuniste.

Toate acestea sunt însă departe de a satisface necesităţile muncii de luminare şi educare a poporului muncitor, care a fost ţinut de burghezie în bezna neştiinţei şi inculturii. Prin crearea unor baze tehnice noi, corespunzătoare acestor cerinţe, numărul tipăriturilor va creşte considerabil, dând un puternic avânt revoluţiei culturale în ţara noastră.

Tovarăşi şi tovarăşe,

Grija pentru întărirea economică a ţării noastre şi ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc trebue unită cu grija pentru întărirea statului de democraţie

populară, instrumentul principal de construire a socialismului.

Invăţând din bogata experienţă a construcţiei sovietice, partidul nostru a luptat pentru a sfărâma vechiul stat burghezo-moşieresc — maşină de represiune împotriva poporului muncitor — şi a făuri un stat nou, statul de democraţie populară, care stă de veghe pentru a apăra cuceririle şi libertăţile poporului împotriva încercărilor de restaurare a capitalismului.

Frontul democraţiei populare, condus de partidul nostru, a repurtat o strălucită victorie în alegerile pentru Sfaturile Populare din Decembrie 1950. Alegerea Sfaturilor Populare — noile organe locale ale puterii de stat — a însemnat un pas înainte spre întărirea statului de democraţie populară, spre atragerea masselor largi la conducerea treburilor obşteşti.

Ascuţirea continuă a luptei de clasă, caracteristică fazei de trecere dela capitalism la socialism, cere întărirea vigilenţei clasei muncitoare şi a întregului popor muncitor împotriva duşmanului de clasă, cere întărirea continuă a aparatului de stat, inclusiv a verigilor lui care au menirea de a apăra bunul obştesc, ordinea socialistă şi securitatea celor ce muncesc. Existenţa imperialismului, cu politica sa de pregătire tot mai intensă a unui război de agresiune îndreptat împotriva Uniunii Sovietice şi ţărilor de democraţie populară, cere să dăm atenţia cuvenită întăririi capacităţii de apărare a Republicii Populare Române.

Unul din factorii tăriei statului nostru de democraţie populară, al crescândei unităţi politico-morale a poporului muncitor din ţara noastră, este frăţeasca convieţuire bazată pe deplina egalitate în drepturi între poporul român şi naţionalităţile conlocuitoare, dintre care cea mai numeroasă este cea maghiară. Sarcina partidului nostru este de a munci mai departe pentru consecventa traducere în viaţa a politicii naţionale leninist-staliniste, pentru combaterea necruţătoare a ori-

căror încercări de a știrbi pe tărâm politic, economic sau cultural egalitatea în drepturi a naționalităților conlocuitoare, pentru a combate cu tărie orice curente sau manifestări naționaliste și șovine, atât în rândurile populației românești, cât și în rândurile naționalităților conlocuitoare.

Tovarăși și tovarășe,

Chezășia succesului în opera de construire a orânduirii socialiste în țara noastră este continua întărire politico-organizatorică a partidului.

Este cunoscută situația partidului nostru după eliberarea țării, în momentul ieșirii din ilegalitate. Cu rândurile rărite, dar având un număr de cadre călite în anii grei ai luptei ilegale, partidul comunist a crescut într'un ritm vertiginos la proporțiile unui mare partid de massă al clasei muncitoare, îndeplinindu-și cu succes rolul de avangardă a clasei muncitoare și conducând lupta masselor populare, organizându-le și educându-le în spirit revoluționar.

In focul luptelor s'au format zeci de mii de cadre de partid noi, au luat naștere și s'au închegat organizații de partid al căror rol de conducător politic și organizator al luptei masselor a crescut necontenit, partidul lărgindu-și și consolidându-și considerabil influența în masse, la orașe și la sate.

Congresul Partidului Muncitoresc Român din 1948 a consacrat refacerea unității politice, ideologice și organizatorice a clasei muncitoare, care a dobândit un singur stat-major, un partid unic, călăuzit de învățătura lui Marx, Engels, Lenin și Stalin.

Prin verificare, au fost înlăturate din rândurile partidului o serie de elemente dușmănoase, străine, carieriste, ceeace a avut ca urmare întărirea partidului.

In urma raionării teritoriului R.P.R., partidul nostru a reorganizat organele locale regionale, raionale și orășenești, ceeace i-a îngăduit să apropie organele de

conducere de organizațiile de partid, să asigure conducerea și controlul operativ în îndeplinirea sarcinilor, să repartizeze mai rațional cadrele, realizând o îmbunătățire generală a muncii de partid.

Intărirea politico-organizatorică a partidului se oglindește în capacitatea de care au dat dovadă în repetate rânduri organizațiile de partid de a mobiliza massele largi de oameni ai muncii la îndeplinirea sarcinilor puse de partid. Rezultatele bune obținute de multe organizații de partid în lupta pentru realizarea planului de stat și pentru succesul muncilor agricole, rolul de avangardă jucat de numeroși membri de partid în producție — stau mărturie întăririi organizatorice a partidului și creșterii rolului lui organizator și mobilizator.

Cu toate acestea, încă nu putem considera că am reușit să ridicăm munca organizațiilor noastre de partid la nivelul cerut de marile sarcini pe care le are în față partidul.

Veriga principală în întreaga muncă de partid este astăzi întărirea organizațiilor de bază. Putem să elaborăm cele mai bune hotărîri și directive, putem să redactăm cele mai bune circulări și să trimitem pe teren cei mai buni instructori, dar dacă organizația de bază nu va fi capabilă să traducă în viață directivele conducerii partidului, dacă ea nu va fi capabilă să se orienteze în diferitele situații ce se pot crea în sectorul ei de activitate, atunci hotărîrile și directivele cele mai bune nu vor valora decât prea puțin.

De aci decurge pentru organele de partid, începând cu C.C., și pentru aparatul de partid sarcina de a se ocupa sistematic de organizațiile de bază, de a studia temeinic activitatea lor, de a le acorda un ajutor sistematic, de a populariza și răspândi necontenit experiența avansată a organizațiilor de partid fruntașe.

In viața organizațiilor de partid sunt cazuri numeroase de știrbire a drepturilor statutare ale membrilor de

partid, de înnăbuşire a criticii, de nesocotire a democraţiei interne. Trebue respectate cu stricteţe prevederile statutare în legătură cu drepturile şi îndatoririle membrului de partid.

Sărbătorirea a 30 de ani dela înfiinţarea partidului nostru coincide cu începerea alegerilor pentru organele de partid. Aceste alegeri trebue să ducă la întărirea organelor de conducere, dela biroul organizaţiei de bază la comitetul regional; la îmbunătăţirea compoziţiei lor sociale, la creşterea rolului organizaţiei de partid ca conducător politic şi organizator al masselor, la întărirea disciplinei de partid, la creşterea influenţei şi legăturilor organizaţiei de partid cu massele.

Desfăşurarea alegerilor va trebui să ducă la activizarea massei membrilor de partid, la ridicarea spiritului lor de răspundere, la întărirea democraţiei interne de partid, la folosirea largă şi curajoasă a criticii şi autocriticii — legea de desvoltare a partidului.

In mai multe organizaţii există slăbiciuni în ce priveşte respectarea de către membrii de partid a îndatoririlor statutare. Sunt încă organizaţii de partid în care frecvenţa la adunările de partid este slabă, în care cotizaţiile nu sunt plătite regulat. Deasemenea unele adunări ale organizaţiilor de bază nu sunt bine pregătite, nu discută problemele locului de muncă care frământă colectivul, deoarece acele organizaţii nu reuşesc să descopere şi să prindă inelele principale ale muncii lor pentru a o ridica la nivelul sarcinilor partidului. Unele organizaţii de partid tolerează în rândurile lor membri de partid fictivi, care nu îndeplinesc cele mai elementare condiţii cerute unui membru al partidului. Pe alocuri mai există o atitudine liberalistă în faţa unor elemente strecurate în partid, care nu sunt de acord cu linia partidului. Un asemenea liberalism nu are ce căuta în rândurile noastre. Partidul nostru este un partid marxist-leninist, având drept model marele Partid Bolşevic. Membrii unui asemenea partid trebue să fie elementele de avangardă ale

clasei muncitoare, elementele cele mai conştiente, cele mai combative, gata de orice sacrificiu pentru cauza proletariatului.

Unitatea rândurilor partidului este bunul său cel mai de preţ. Fără această unitate, caracteristică partidului de tip nou marxist-leninist, nu am fi putut obţine succese în îndeplinirea sarcinilor istorice care ne-au stat în faţă. Preocuparea pentru unitatea de neclintit a partidului, pentru puritatea rândurilor sale, pentru întărirea disciplinei de partid, pentru educarea membrilor de partid în spiritul de vigilenţă împotriva duşmanului de clasă din interior şi din afară, a intransigenţei împotriva abaterilor dela linia partidului, este o sarcină permanentă a fiecărei organizaţii a partidului.

Organele de partid şi fiecare comunist în parte nu trebue să-şi cruţe nicio sforţare pentru ridicarea nivelului lor politic şi ideologic. Trebue să repetăm iar şi iar cuvintele tovarăşului Stalin că am putea evita 90% din greşelile noastre dacă am reuşi să pregătim ideologiceşte cadrele noastre şi să le călim politiceşte în aşa măsură încât să se poată orienta uşor în situaţia internă şi internaţională. In lupta revoluţionară pentru victoria definitivă a socialismului, valorează puţin un membru de partid care nu studiază pe Lenin şi Stalin, care nu depune eforturi permanente pentru a se ridica politiceşte şi a putea deveni cu adevărat un îndrumător, mobilizator şi organizator al masselor populare.

Cadrele hotărăsc totul — ne învaţă tovarăşul Stalin. Or, în această privinţă, cu toate succesele însemnate pe care le avem, nu ne putem mulţumi cu rezultatele obţinute.

Nevoia de cadre pentru întărirea partidului şi a statului de democraţie populară, pentru desvoltarea economiei socialiste, devine tot mai mare.

Lipsa de cadre care se resimte în multe sectoare de activitate este în mare parte rod al unei munci slabe cu cadrele, a lipsei de preocupare sistematică pentru creş-

terea și promovarea de cadre tinere. Ridicarea curajoasă a cadrelor tinere la munci de răspundere, justa lor repartizare, educarea lor partinică și profesională trebue să constitue grija permanentă a tuturor organelor de conducere ale partidului, începând cu Comitetul Central.

Tăria partidului stă în legătura sa cu massele. Partidul nostru va putea rezolva cu succes orice problemă, va putea învinge orice greutate, dacă el își va întări și lărgi legătura cu massele, dacă, învățând massele, el va învăța dela ele și va fi atent la părerile și criticile oamenilor muncii.

Tovarăși și tovarășe,

Două sisteme stau față în față în lumea contemporană: sistemul socialist și sistemul capitalist. Două drumuri se află în fața fiecărui popor în vremea noastră : drumul socialismului și drumul capitalismului. Poporul român a ales drumul socialismului, și niciodată n'a fost mai neclintită convingerea clasei noastre muncitoare, a poporului muncitor, că am ales drumul cel just.

Unde duce drumul socialismului și unde duce drumul capitalismului ?

Să privim Uniunea Sovietică. Recent au fost publicate rezultatele îndeplinirii primului plan cincinal de după război. Prevederile planului au fost cu mult depășite în 1950, ultimul an al planului cincinal. Producția industrială a crescut față de anul 1940 nu cu 48%, cum prevedea planul, ci cu 73%. Mână în mână cu victoriile economice merge creșterea rapidă a nivelului material și cultural al poporului sovietic.

Ajunge să ne gândim la faptul că, încă înainte de începerea celui de al doilea război mondial, Uniunea Sovietică reprezenta o forță gigantică, care, luptând împotriva monstruoasei mașini de război fasciste, a repurtat victoria sa istorică și a nimicit hoardele hitleriste. Astăzi, în ciuda nenumăratelor distrugeri suferite în timpul războiului, Uniunea Sovietică este aproape de

două ori mai puternică decât în momentul deslănțuirii agresiunii hitleriste.

Minunatele victorii ale poporului sovietic, victoria istorică a poporului chinez și formarea Republicii Populare Chineze, desvoltarea continuă a economiei țărilor de democrație populară și ridicarea nivelului material și cultural al celor ce muncesc în aceste țări, fac ca balanța păcii și a războiului să se încline și mai mult în favoarea forțelor păcii.

Ce poate opune acestor victorii ale socialismului lumea capitalistă, inclusiv principalele puteri capitaliste — Statele Unite și Anglia? O economie de război, cu umflarea artificială a unor ramuri care deservesc înarmarea, cu reducerea continuă a consumului masselor muncitoare, cu creșterea șomajului total și parțial, cu acumularea în mâinile unui grup de profitori monopoliști a unor avuții incalculabile, odată cu creșterea mizeriei absolute și relative a masselor muncitoare.

Lenin și Stalin au preconizat în repetate rânduri posibilitatea conviețuirii pașnice a țărilor capitaliste și socialiste, și a unei întreceri pașnice între cele două sisteme. Dar imperialiștii se tem de întrecerea pașnică între cele două sisteme, și deaceea ei împing lucrurile spre război.

Ei au nevoie de un război — arăta tovarășul Stalin — „pentru a obține supraprofituri, pentru a jefui alte țări... Dar pacea va fi menținută și consolidată dacă popoarele vor lua în propriile lor mâini cauza menținerii păcii și o vor apăra până la capăt" [1].

Raportul de forțe între lagărul păcii și cel al războiului este favorabil lagărului păcii. Sute de milioane de oameni urmăresc cu înflăcărată simpatie și recunoștință apriga luptă pe care o duce Uniunea Sovietică la Organizația Națiunilor Unite, la Conferința adjuncților miniștrilor de externe și cu fiecare alt prilej, pentru apărarea

[1] I. Stalin: „Interviewul acordat corespondentului ziarului «Pravda»", ed. P.M.R. 1951, pag. 13, 14.

păcii, pentru apărarea dreptului popoarelor la existenţă liberă şi independentă. Sute de milioane de oameni din toate ţările, printre care şi ţara noastră, îşi pun semnăturile pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii pentru încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci puteri — Uniunea Sovietică, China, Statele Unite ale Americii, Anglia şi Franţa.

Imperialiştii americani şi englezi au făcut şi continuă să facă eforturi pentru a descompune dinăuntru frontul organizat al forţelor păcii. Ei au încercat să folosească în acest scop banda Tito-Rankovici, ale cărei mâini sunt pătate de sângele patrioţilor iugoslavi. Incercarea le-a fost zadarnică. Partidele comuniste şi muncitoreşti din ţările de democraţie populară, ajutate de Partidul Bolşevic, au smuls masca titoiştilor, au lichidat pe agenţii imperialişti din ţările lor.

Domnii imperialişti americani şi englezi reproşează ţării noastre şi guvernului ei că nu ar respecta prevederile tratatului de pace. Dece oare? N'am lichidat noi cu toată hotărîrea diferitele bande fasciste? Nu se bucură poporul nostru muncitor de cea mai largă libertate? Nu este el apărat împotriva tuturor acelora care visează să-i răpească libertatea ?

Tocmai aceasta îi înfurie pe imperialişti. Ii înfurie că suntem liberi, că am pornit pe drumul înfloririi şi întăririi Patriei noastre, că întregul nostru popor este angajat într'o muncă paşnică, constructivă.

Poporul nostru îi urăşte pe imperialişti! El îi priveşte ca pe duşmani ai liniştei, păcii şi fericirii sale şi este hotărît să-şi apere libertatea şi independenţa, să-şi apere pacea şi posibilitatea de a construi în mod paşnic socialismul.

Lupta pentru pace este privită de partidul nostru drept o sarcină centrală a sa, de care sunt indisolubil legate toate celelalte sarcini mari ale partidului. Partidul mobilizează massele largi ale oamenilor muncii la munca neobosită pentru întărirea puterii economice şi de apărare a ţării noastre, factor activ al frontului antiimperialist. El educă întregul popor muncitor în spiritul hotărîrii de a respinge orice încercare a imperialiştilor de a atenta la pacea, independenţa şi cuceririle noastre. Politica externă a statului nostru este o politică de apărare a păcii, a suveranităţii şi independenţei naţionale a Republicii Populare Române.

O strânsă prietenie şi o alianţă frăţească ne leagă de Uniunea Sovietică, bastionul păcii din întreaga lume. Prietenia şi alianţa frăţească ne leagă de celelalte ţări de democraţie populară. Suntem solidari cu eroica luptă a poporului coreean şi voluntarilor chinezi împotriva sângeroşilor cotropitori americani. Avem drept prieten şi aliat întregul front al partizanilor păcii din lumea întreagă. Aceasta întăreşte şi mai mult hotărîrea şi voinţa poporului nostru de a apăra pacea şi a contribui prin eforturile sale creatoare la întărirea forţelor păcii.

Tovarăşi şi tovarăşe,

Intrăm în al 31-lea an de existenţă a partidului nostru. Am avut multe greutăţi în drumul nostru şi le-am înfrânt. Vom avea fără îndoială şi pe viitor greutăţi multe în drumul nostru. Dar urmând drumul arătat de Lenin şi Stalin, urmând pilda istorică a gloriosului Partid Bolşevic, vom învinge toate greutăţile. Această convingere a noastră este întărită de întreaga istorie eroică de luptă pentru fericirea poporului, pentru socialism, dusă de partidul nostru timp de 30 de ani.

In ţările unde mai stăpâneşte imperialismul, comuniştii, muncitorii revoluţionari, zac în ocne, închisori şi lagăre de concentrare, sunt condamnaţi şi împuşcaţi.

Noi adresăm de aci salutul nostru comuniştilor din ţările capitaliste şi coloniale şi le spunem: tovarăşi, şi noi am trecut prin încercări asemenea acelora prin care treceţi voi acum. Azi suntem liberi, construim în libertate socialismul şi suntem încredinţaţi că nu este departe ziua

când și voi veți fi liberi și veți construi societatea nouă, luminoasa societate socialistă !

Noi adresăm un salut frățesc partidelor comuniste și muncitorești din China, Coreea, din țările de democrație populară. Adresăm un salut fierbinte marelui Partid Bolșevic, partidul lui Lenin și Stalin — farul călăuzitor al mișcării comuniste internaționale !

Suntem siguri de victoria deplină a socialismului pentrucă viitorul este al proletariatului, viitorul este al comunismului ! Suntem siguri de aceasta pentrucă proletariatul internațional are un bastion de neclintit, țara făurită de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, de geniul lui Lenin și Stalin, Patria Socialismului, Uniunea Sovietică !

Suntem siguri de victoria deplină a socialismului pentrucă în fruntea oamenilor muncii din întreaga lume se află conducătorul comunismului mondial, stegarul păcii și libertății popoarelor, tovarășul Stalin ! *(Timp de mai multe minute în șir participanții la adunare ovaționează în picioare. Sala răsună de strigătele : Trăiască marele Stalin! Se scandează cu putere: Stalin! Stalin!)*

A. G. 1 — 6351